

שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2018

תוכן העניינים:

עמוד

2	דוח הדירקטוריון וההנהלה
	פרק א - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
4	א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה
6	ב. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם
7	ג. יעדים ואסטרטגיה עסקית
	פרק ב - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
8	א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
15	ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון
18	ד. מגזרי פעילות
22	פרק ג - סקירת הסיכונים
	פרק ד - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
23	א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
23	ב. בקורות ונהלים
24	הצהרת המנהל הכללי
25	הצהרת החשבונאית הראשית
26	תמצית דוחות כספיים ביניים
51	דוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 31 במרס 2018

דו"ח הדירקטוריון והנהלה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 24 במאי 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה" או "שב"א") ליום 31 במרס 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן: "תקופת הדוח"):

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017 אשר אושרו ביום 28 במרס 2017 (להלן: "הדוח השנתי"), למעט תקנים חשבונאיים חדשים שאומצו לראשונה כמפורט בביאור 2 לתמצית הדוחות הכספיים. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הסקירה האמורה הינה בהיקף מצומצם, בהתאם לנהלים שנקבעו לצורך זה על ידי לשכת רואי חשבון בישראל ואינה מהווה ביקורת לפי תקני ביקורת מקובלים ועל כן לא חיוו רואי החשבון המבוקרים את דעתם עליהם.

פרק א' - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

א. תיאור החברה ותחומי הפעילות העיקריים שלה

החברה התאגדה בישראל בשנת 1978, והינה חברה פרטית לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"). החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת", בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות (רישוי)") בשל העובדה שיותר מחמישים אחוזים מאמצעי השליטה בה מוחזקים על ידי תאגידים בנקאיים, ולפיכך היא מפוקחת על ידי הפיקוח על הבנקים וכפופה להוראותיו. החברה פועלת מכוח רישיון חברת שירותים משותפת שהוענק לה בשנת 1981 על ידי בנק ישראל ובהתאם ובכפוף להחלטות פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתנו לחברה ולבעלי המניות בה, מעת לעת, על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים (להלן: "הממונה"). כמו כן, פועלת החברה בהתאם להסכמים שנחתמו בין החברה, הבנקים (כהגדרתם להלן) ו/או חברות כרטיסי האשראי (לפי העניין) והסכמים נוספים. בנוסף, בחודש יולי 2013, הוכרזו מערכות שונות בחברה (המערכת המספקת את שירותי האיסוף והאישור והמערכת המספקת את שירותי ממשק הסילוקין (כהגדרתם להלן) וכן המערכת המספקת את שירותי מתג ה-ATM) כמערכות מבוקרות כהגדרתן בחוק מערכות תשלומים. לפיכך, פעילות החברה מפוקחת גם על ידי מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה בבנק ישראל ("חות"ס").

הפעילות של החברה

החברה פועלת היום במגזר פעילות אחד (להלן: "מגזר הסליקה") הכולל מספר שירותים, כדלהלן:

- (1) תפעול מערכת תקשורת דו כיוונית בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב לבין בתי עסק לאישור ולאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב בבתי עסק: (להלן: "ממשק האישורים והאיסוף" ו-"שירותי אישור ואיסוף");
- (2) ניהול ותפעול ממשק סילוקין לתקשורת בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב המאפשר ביצוע התחשבנויות והעברת מידע ביניהם בקשר עם עסקאות כאמור. באמצעות ממשק הסילוקין מתבצע חישוב של סך הזיכוי והחיוב עבור כל מנפיק וסולק, וכן, טיפול בזיכוי הסולקים של כרטיסי החיוב, וחיוב מנפיקי כרטיסי החיוב, בהתאם לכללים מוגדרים מראש כפי שסוכמו בין הצדדים, ביחס לכל סוגי העסקאות שבוצעו בכרטיסי חיוב בבתי העסק (להלן בהתאמה: "ממשק הסילוקין" ו-"שירותי ממשק הסילוקין"). השירותים בממשק הסילוקין רלבנטיים רק בעסקאות המבוצעות בכרטיסי חיוב שלגביהן מתקיימת סליקה צולבת, קרי, כאשר סולק הכרטיס אינו מנפיק הכרטיס. דוחות הסילוקין שמנפיקה החברה, הכוללים את נתוני הזיכויים והחיובים עבור כל מנפיק וסולק, בהתאם לכללים המוגדרים שסוכמו בין הצדדים, מועברים על ידי החברה לחברת מרכז סליקה בנקאי בע"מ, תאגיד בנקאי שהינו חברת שירותים משותפת אשר בעלי המניות בה הינם הבנקים (כהגדרתם להלן) (להלן: "מס"ב"), אשר מבצעת את ההתחשבנות בפועל בין הסולקים והמנפיקים ומעבירה נתונים אלו לסליקה סופית במערכת זה"ב.
- (3) ניהול ותפעול מערכת מיתוג המקשרת בין רשתות ATM, ובכלל זה רשתות ATM של בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן יחדיו "הבנקים")

וכן בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק ירושלים בע"מ ובנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, באופן המאפשר העברת אישורי פעולות בגין משיכות וקבלת מידע במכשירי ה-ATM השונים, ללא תלות בבנק שבו מתנהל חשבונו של הלקוח או הגורם בבעלותו מצוי מכשיר ה-ATM (להלן: "מתג ה-ATM" ו-"שירותי מתג ATM").

(4) פיתוח והפצה של תוכנות "אשראית PC" ו-"אשראית EMV" – החברה פיתחה תוכנה שהינה תוכנת תשתית לנקודות קצה שמאפשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב בבתי העסק.

(5) הסמכת מסופים לאשראית EMV – בהתאם להחלטת הממונה מיום 21 באפריל 2016, מציעה החברה שירות של הסמכות קצה לקצה למסופים לצורך עמידה בתקן EMV (שהינו אוסף של ספציפיקציות שפותחו על ידי הארגונים הבינלאומיים לכרטיסי אשראי במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לעסקאות תשלום בכרטיסי חיוב) בהתאם לדרישות ולהנחיות של הארגונים הבינלאומיים האמורים.

ב. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהחברה חשופה אליהם

1.1. הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

2.1. סיכונים תפעוליים

ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים¹ ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה, לרבות:

- סיכונים הנובעים מכשל של גורמים טכנולוגיים לרבות סייבר, כדוגמת: שיבושים במערכות, גיבוי לא מספק של מערכות המידע, ליקויים במערך אבטחת המידע או ליקויים בתפעול השוטף של המערכות.
- סיכונים הנובעים משימוש והפעלה בלתי נאותים של נכסים פיזיים, כדוגמת ליקויים במערכות התשתית של משרדי החברה.
- סיכונים הנובעים מהתנהגות לא נאותה, מכשל של הגורם האנושי, מהנעה כושלת של עובדים ומנהלים או מפגיעה באיכות ובזמינות השירותים המסופקים על ידי החברה.

3.1. סיכוני ציות ורגולציה

סיכוני ציות ורגולציה נחלקים לשתי קבוצות כלהלן:

- סיכון כתוצאה מאי עמידה בהוראות רגולטוריות שונות החלות על החברה, לרבות סיכון כתוצאה מחשיפה לריבוי גופים מפקחים.
- סיכון כתוצאה מחשיפת החברה לשינויים תכופים בחקיקה ובהוראות רגולציה שונות.

4.1. סיכונים פיננסיים

החברה אינה נותנת אשראי ואינה צורכת אשראי. תיק הנוסטרו של החברה מנוהל תחת מדיניות שמרנית, ומרבית ההכנסות וההוצאות של החברה נקובות בשקל חדש. לפיכך, לחברה אין חשיפה מהותית לסיכונים פיננסיים, כמפורט להלן:

- סיכוני אשראי - סיכון אשראי מוגדר כסיכון שלווה, או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי החברה, כפי שסוכמו. חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.
- סיכוני שוק - לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון: סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.
- סיכון נזילות - סיכון נזילות מוגדר כסיכון שהחברה תתקשה לעמוד בהתחייבויותיה במועד הנדרש, בשל התחייבויות בלתי צפויות או אי וודאות לגבי זמינות המקורות. חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות נזילות והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

5.1. סיכונים אחרים

החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, מוניטין ולסיכונים עסקיים.

¹ סיכונים תפעוליים כוללים סיכונים משפטיים, אך אינם כוללים סיכונים אסטרטגיים וסיכון מוניטין.

ג. יעדים ואסטרטגיה עסקית

ג.1. פירוט יעדים ואסטרטגיה עסקית, לרבות מגמות והתפתחויות בעסקים השונים ובמגזרי הפעילות השונים

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם כמפורט להלן: שמירה וחיזוק יציבות מערכות החברה ושמירה על זמינותם של השירותים העיקריים אותם מעניקה החברה ללקוחותיה בזמן אמת, בהיותם שירותים המהווים מערכות מרכזיות במערך התשלומים בישראל: שימור רמה טכנולוגית גבוהה, חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים ושירותים עבור לקוחות החברה, ובכלל זה התרחבות לתחומי פעילות חדשים, בכפוף לאישור גופי הפיקוח.

ג.2. פירוט הזדמנויות ואיומים, לרבות התייחסות לשינויים בתשואות מול סיכונים

לאור התרחשויות בעת האחרונה בתחום הרגולציה החלה על החברה והשוק בו היא פועלת, קיימת אפשרות לשינויים משמעותיים בסביבת הפעילות של החברה. לחברה אין אפשרות להעריך בשלב זה את העיתוי, את האופי ואת ההיקף ההשפעה של השינויים כאמור על פעילותה והצעדים אשר תידרש לנקוט בתגובה להם. להרחבה בנושא ראה להלן - פרק ב', סעיף א.1.: מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות.

ג.3. מיזוגים ושיתופי פעולה אסטרטגיים

מיזוג - ביום 16 ביולי, 2017, אישרו דירקטוריון החברה ודירקטוריון מס"ב, הסכם מיזוג בין החברה ומס"ב, בכפוף לאישור האספות הכלליות של החברה ושל מס"ב ולאישור הרגולטורים. הליך המיזוג הופסק ולא הובא לאישור האספות הכלליות של החברות. ככל שנושא המיזוג בין החברה למס"ב יעלה בהמשך מחדש, כל החלטה בדבר מיזוג כאמור תהיה כפופה לקבלת האישורים של כל האורגנים הרלוונטיים בחברה מחדש.

שיתוף פעולה - החברה ומס"ב משתמשות וחולקות תשתית טכנולוגית משותפת, אשר מותקנת במתקן הראשי של החברה וכן הן משתמשות במתקני גיבוי משותפים. עוד חולקות החברות שירותים משותפים בתחום התקשורת, שירותי אבטחת מידע, מנכ"ל, מטה, כספים, משאבי אנוש, יעוץ משפטי, ביקורת פנים, ניהול סיכונים ושירותי בטוח. לחברות צוותי עבודה משותפים, ובכלל זה צוותי פיתוח ותחזוקת תוכנה, תחזוקת תשתיות, שרתים, אבטחת מידע, תקשורת, טלפוניה ועוד. לצורך הסדרת השירותים הניתנים בין החברה לבין מס"ב, התקשרו החברות בהסכם מסגרת המסדיר את אופן ההתחשבות הכספית בגין השירותים שחברה אחת מעניקה לרעותה, בגין שירותים משותפים לשתי החברות הניתנים על ידי אחת החברות לשתייהן ובגין שירותים הניתנים על ידי אחת החברות לשתי החברות. השירותים הנ"ל מוסדרים, בין היתר, גם על ידי החלטות שהתקבלו בדירקטוריונים של כל אחת מהחברות, ואשר קובעות ומאשרות כי שירותים אלו ניתנים במהלך העסקים הרגיל והשוטף ובעלות המשקפת תנאי שוק (להלן: "הסכם החיובים"). לפרטים נוספים ראה ביאור 17 לדוח השנתי.

ג.4. פרויקטים עיקריים בביצוע החברה

- מערכת "אשראית EMV" הינה ממשק טכנולוגי מתקדם למתן שירותי אישור ואיסוף ושירותי ממשק סילוקין אשר עומד בתקן EMV (שהינו אוסף של ספציפיקציות שפותחו על ידי הארגונים הבינלאומיים לכרטיסי אשראי במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לעסקאות תשלום בכרטיסי חיוב). מערכת אשראית EMV מאפשרת התחברות מהירה ובעלות נמוכה יחסית של גופים נוספים (בכפוף לעמידה בהוראות הרגולציה הרלבנטיות), למערכות החברה. החברה פיתחה ושדרגה את מערכת אשראית EMV וממשיכה ופועלת להטמעתה, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו לעניין זה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים ובנק ישראל. בנוסף, החברה פועלת לביצוע תהליך הסמכת המסופים מול הארגונים הבינלאומיים, בשם הסולקים, באישור הממונה על ההגבלים העסקיים. תהליך זה מצטרף לתהליכים נוספים אשר ידרשו ניהול שוטף רחב פעילות במסגרת עולם ה-EMV.

- החברה עברה לאתר חדש במהלך הרבעון האחרון של שנת 2017. במסגרת זו, בחציון הראשון של שנת 2018, העבירה החברה את מתקן המחשב המרכזי שלה לאתר תת קרקעי ממוגן לצורך שיפור מיגון ושרידות המחשב. לפרטים נוספים ראה ביאור 17.ב. לדוח השנתי.
- החברה פועלת היום לצורך פיתוח ממשק אישורים שיעבור ישירות מבית העסק לחברה, וזאת לצורך סליקת כרטיסי CLC (Close Loop Card), שהינם כרטיסים במעגל סגור, שכיום, אינם עושים שימוש במערכות החברה, אלא, בית העסק מתקשר ישירות למנפיק הכרטיס על מנת לבצע את הפעולה.

פרק ב' - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

א. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

1.א. מגמות, תופעות והתפתחויות מהותיות וחריגות

התפתחויות כלכליות בארץ ובענף כרטיסי האשראי

ברבעון הראשון של שנת 2018 ירד מדד המחירים לצרכן בשיעור של כ- 0.1%. להערכת בנק ישראל, שיעור האינפלציה החזוי ל- 12 החודשים הקרובים עומד על 0.8%. ריבית בנק ישראל נותרה ברמה של 0.1%. הסיבה העיקרית להקפאת הריבית היה הרצון לבסס את האינפלציה הצפויה בשנה הקרובה בתוך יעד המחירים הממשלתי. ברבעון הראשון של שנת 2018 נחלש השקל ביחס לדולר של ארה"ב וביחס ליורו בשיעור של 1.4% ו- 4.2% בהתאמה.

מהלמ"ס מדווחים כי בתקופת הדוח נרשמה עליה בשיעור שנתי של 4.7% בהיקף הרכישות בכרטיסי אשראי לעומת עלייה בשיעור של 8.3% בהיקף הרכישות ברבעון המקביל אשתקד ו- 7.8% ברבעון האחרון של שנת 2017.

התפתחויות כלכליות בעולם

במהלך חודש אפריל 2018, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית את תחזית הצמיחה העולמית ל- 3.9% בשנים 2018 ו- 2019, בדומה לתחזית שפרסמה קרן המטבע בינואר 2018.

שיעור הצמיחה נובע בעיקר מהתרחבות ההשקעה במשקים בשנתיים הקרובות, שצפויה להתמתן בשנים הבאות עקב עצירת ההתרחבות המוניטרית במרבית המשקים, היחלשות ההתרחבות הפיסקלית, ההאטה הניכרת בפריון והתגברות קצב הזדקנות האוכלוסייה.

ענף סליקת כרטיסי החיוב

בשנים האחרונות הולכת ומתגברת מגמה של פיתוח אמצעי תשלום מתקדמים, ובכלל זה פתרונות טכנולוגיים חדישים לביצוע תשלומים, כגון: אפשרות לזיהוי עסקאות אשראי באמצעות שבב המותקן בטלפון הסלולרי (Near Field Communication-NFC), אפליקציות ארנק סלולרי (M-Payment) ועוד.

נכון למועד הדוח, פועלות בישראל בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי: (1) ישראלכרט בע"מ אשר למיטב ידיעת החברה מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט, במשותף עם יורופיי, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וכן מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה (להלן: "ישראלכרט"); (2) פועלים אקספרס בע"מ, חברה אחות של ישראלכרט, אשר, למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס; (3) לאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה, מסטרקארד וישראלכרט; (4) כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה, מסטרקארד וישראלכרט; (5) דיינרס קלאב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס"), אשר למיטב ידיעת החברה, הינה חברה בת של כאל, המנפיקה וסולקת בבלעדיות כרטיסי אשראי מסוג דיינרס.

חברות כרטיסי האשראי המתוארות לעיל, מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב. הפעילות בתחום זה התרחבה בשנים האחרונות, בין היתר, למיטב ידיעת החברה, בהשפעת שלושה גורמים עיקריים: הנפקת כרטיסי חיוב חוץ-

בנקאיים, הרחבת מגוון השירותים שמספקות חברות כרטיסי האשראי וגידול מתמשך בשימוש בכרטיסי חיוב. סיבה נוספת להתרחבות הפעילות בתחום זה הוא גיבוש צעדים שמטרתם - הקטנת השימוש במזומן והנפקת כרטיסי דביט.

התאמת השוק הישראלי לכרטיסי חיוב חכמים המשתמשים בתקן האבטחה המתקדם EMV² הינה בתהליך. המעבר לשימוש בכרטיס חכם כאמור, צפוי להעניק יתרונות שונים כגון צמצום פוטנציאל ההונאות בכרטיסי חיוב, כמו גם הרחבת האפשרות וצמצום החסמים לשלם בחו"ל באמצעות כרטיסי חיוב ישראליים. יצוין, כי במסגרת פיתוח תוכנת אשראית EMV, פיתחה החברה תוכנה אשר נועדה להתאים לסולקים ו/או מנפיקים חדשים, ולא רק לחברות כרטיסי האשראי הפועלות כיום, כמתואר לעיל.

החברה השלימה את היערכותה להטמעת תקן ה-EMV, בהתאם להנחיות הרגולטוריות, בסוף שנת 2015. במהלך שנת 2016 המשיכה החברה לבדוק ציוד קצה ולתמוך בתהליך הפריסה של ציוד קצה התומך בתקן כאמור, אשר תלוי גם בהשלמת תהליך התאמת השוק באופן שיאפשר לכל כרטיסי החיוב בישראל, וכן לתשתיות הנלוות, לעבור לשימוש בכרטיסים חכמים.

ביום 1 במאי 2016 פורסם הנוסח הסופי של הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא סולקים וסליקת עסקאות בכרטיס אשראי, וביום 26 ביולי פורסם עדכון ביחס לתחילת יישום ההוראה כאמור. במסגרת העדכון, נקבע כי חיוב בתי עסק, אשר מחברים מסוף חדש, לתמיכה בתוכנת תקן EMV, יחל ביום 1 באוגוסט, 2018, וזאת בכפוף לחריגים מסוימים. בהתאם להוראה, אחד החריגים מתייחס לבתי עסק קטנים, אשר היקף העסקאות שלהם לא עולה על 60,000 ש"ח, אשר יהיו מחויבים להתחבר למערכת החדשה החל מיום 1 בינואר 2019.

ההוראה קובעת מנגנון הסטת אחריות (Liability shift) לפיו במקרה בו חיוב כרטיס חכם בשל עסקאות או פעולות שבוצעו אגב שימוש לרעה, שלא בתקן EMV - הסולק יהיה אחראי להשבת סכום החיוב למנפיק. ההוראות בדבר מנגנון הסטת האחריות נמצאות כעת בבחינה מחדש, ובשלב זה תחולת הסעיף בעניין זה נדחתה ליום 1 בינואר, 2019.

כניסת סולקים חדשים לשוק הסליקה בישראל

ביום 4 באפריל 2017 הודיע הפיקוח על הבנקים על מתן רישיון סולק לחברת טרנזילה בע"מ (להלן: "טרנזילה"). בנוסף, נמסר בהודעה כי צפוי שבמשך הזמן תפתח החברה פעילות בהנפקת כרטיסי חיוב ובמתן אשראי לציבור בישראל. בהודעת הפיקוח על הבנקים נמסר כי בשלב זה קיבל הסולק החדש רישיון מצומצם ולאחר שישלים את ההיערכות ויעמוד בכל הדרישות יקבל רישיון מלא. החברה עומדת בקשר עם טרנזילה לצורך חיבורה למערכות החברה בהתאם להתקדמות הפיתוחים הטכניים של טרנזילה.

כמו כן, למיטב ידיעת החברה, בחודש ספטמבר 2017 הודיע בנק ירושלים כי קיבל רישיון מנפיק ממאסטרקארד העולמית וכי הוא יחל להנפיק כרטיסי חיוב תוך שימוש במאסטרקארד העולמית כמתפעלת הנפקה.

ביום 20 במרץ 2018 הודיע הפיקוח על הבנקים על מתן רישיון סולק לחברת קארדקום סליקה בע"מ (להלן: "קארדקום"). בהודעת הפיקוח על הבנקים נמסר כי קארדקום נדרשת להיערכות ניהולית ותפעולית, שצפויה להיארך כ-18 חודשים. כן נמסר כי הרישיון שניתן הוא מצומצם, לאור העובדה שההקלות בתהליך מתן הרישיון לא מחייבות את קארדקום לסיים את כל ההיערכות הטכנית לקבלת הרישיון. אי לכך, ישנן מגבלות מסוימות על היקפי הפעילות של קארדקום. לאחר שתשלים קארדקום את ההיערכות ותעמוד בכלל הדרישות, יומר הרישיון המצומצם ברישיון מלא.

² תקן EMV הינו אוסף מפרטים אשר פותחו במטרה לספק מתכונת אחידה ומאובטחת לביצוע עסקאות תשלום בכרטיס חיוב בעל שבב ("כרטיס חכם" עליו מוצמד שבב אלקטרוני ייחודי לכל כרטיס). מטרתו של התקן היא לצמצם הונאות אשראי בנקודות המכירה הפיזיות. מכשיר לקריאת כרטיסי אשראי אשר תומך ב EMV קורא את השבב האלקטרוני שעל גבי כרטיס האשראי כתחליף לקריאה בקורא כרטיסים מגנטי. עסקה במכשיר זה, דורשת הכנסת כרטיס האשראי לקורא EMV בעמדת המוכר בקופה והקשת קוד סודי (בדומה למשיכת כספים בכספומט) על מנת לאמת את זהות בעל הכרטיס לפני אישור סופי של העסקה בפועל (להלן: "תקן EMV").

אירועים לאחר תאריך המאזן

לא היו אירועים מיוחדים לאחר תאריך המאזן.

דוח הדירקטוריון, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד ("מידע צופה פני עתיד"). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה, עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ המשפיע על תחום הפעילות של החברה, הוראות רגולציה שונות החלות על החברה ועובדות ונתונים מקרו כלכליים, והכל כפי שידועים לחברה במועד הדו"ח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

ב. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

ב.1. רווח ורווחיות

רווח (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
23,740	4,484 (*)	3,507
5,569	1,222 (*)	874
18,171	3,262	2,633

רווח לפני מיסים על הרווח

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
(*) סווג מחדש

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות החברה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 2,633 אלפי ש"ח לעומת רווח נקי של 3,262 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 19.3%. הנובע בעיקר מהפסדי התקופה על תיקי ניירות הערך למסחר של החברה בהשוואה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה למיסים על הרווח הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 874 אלפי ש"ח לעומת סך של 1,222 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 28.5% נובע בעיקר מהשינוי ברווחיות החברה כמסבר לעיל.

שיעור המס הסטטוטורי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 היה 23% לעומת 24% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח למניה (בש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
4,543	816 (**)	658

רווח נקי למניה – מפעילות נמשכת המיוחס לבעלי המניות

(**) מותאם בגין איחוד הון – ראה ביאור 15.א. לדוח השנתי

הרווח הנקי למניה מפעילות נמשכת הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 658 ש"ח לעומת סך של 816 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח למניה בין התקופות נובע מהשינוי ברווחיות החברה כמסבר לעיל.

הכנסות והוצאות

הכנסות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
55,716	13,308	14,462
7,606	1,875	1,595
8,362	(*)677	(916)
71,684	(*) 15,860	15,141
סך כל ההכנסות		
(*)סווג מחדש		

הכנסות החברה הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 15,141 אלפי ש"ח לעומת סך של 15,860 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של 4.5% המוסבר כדלקמן:

הכנסות ממתן שירותים לחברות כרטיסי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 14,462 אלפי ש"ח לעומת סך של 13,308 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 8.7% הנובע מגידול נמשך בהיקף הפעילות.

הכנסות ממתן שירותים לאחרים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 1,595 אלפי ש"ח לעומת סך של 1,875 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של 14.9%, הנובע בעיקר מהפסקת שירותי מיתוג וסליקה עבור מכשירי ה-ATM לקרן התמר ברבעון הנוכחי (למידע נוסף ראה ביאור 7 לדוח הכספי השנתי של החברה).

הוצאות מימון, נטו הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 916 אלפי ש"ח לעומת הכנסות מימון, נטו בסך של 677 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מתנודתיות וממגמת ירידה בשוק ההון והשפעתם על תיק ניירות הערך למסחר של החברה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 וזאת לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות תפעוליות ואחרות (אלפי ש"ח)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
(*) 29,113	(*) 7,132	7,270
(*)18,831	(*)4,244	4,364
47,944	11,376	11,634
סך כל ההוצאות		
(*)סווג מחדש		

הוצאות החברה הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 11,634 אלפי ש"ח לעומת סך של 11,376 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 2.3% המוסבר כדלקמן:

- הוצאות המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 7,270 אלפי ש"ח לעומת סך של 7,132 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 1.9%.
- ההוצאות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 בסך של 4,364 אלפי ש"ח לעומת סך של 4,244 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 2.8% נובע בעיקר ממעבר החברה לאתר החדש כדלקמן: דמי שכירות ונלוות בגין המשרדים החדשים במקביל לעלויות בגין המשרדים הישנים, גידול בהוצאות פחת והפחתות וגידול בעלויות תקשורת, אחזקת מחשב ותוכנה.

2.ב. הרחבה נוספת לגבי הכנסות והוצאות

נתוני פעילות

עסקאות בכרטיסי חיוב

הגדרות

תנועות חובה - כמות עסקאות חיוב שבוצעו מול כל חברות כרטיסי האשראי.

תנועות זכות - כמות עסקאות זיכוי שבוצעו מול כל חברות כרטיסי האשראי.

כמות תנועות חובה וזכות לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס במערכת אשראית (מיליוני תנועות)

תנועות חובה		תנועות זכות	
2018	2017	2018	2017
359	329	4	3

כמות תנועות חובה וזכות לשנת 2017 במערכת אשראית (מיליוני תנועות)

תנועות חובה	תנועות זכות
1,389	15

שירותי מתג ATM

הגדרות

כמות בירורי יתרה - כמות הפעמים שמחזיק כרטיס חיוב של בנק מנפיק ביקש לברר יתרה במכשיר ATM של בנק המתפעל מכשירי ATM (להלן: "הבנק הסולק").

כמות משיכות - כמות בקשות משיכת מזומן שהבנק הסולק העביר דרך החברה לבנק המנפיק.

סכום - סיכום מצטבר של סכומי בקשות המשיכה שהבנק הסולק העביר דרך החברה לבנק המנפיק.

כמות בירורי יתרה, משיכות וסכומים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

סכומי בקשת משיכות (מליוני ש"ח)		כמות בירורי יתרה ומשיכות (אלפי תנועות)	
2017	2018	2017	2018
10,350	10,986	18,902	18,163

כמות בירורי יתרה, משיכות וסכומים לשנת 2017

סכומי בקשת משיכות (מליוני ש"ח)	כמות בירורי יתרה ומשיכות (אלפי תנועות)
44,093	77,314

ג. המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות וההון

1.ג. המבנה וההתפתחויות המהותיות בתקופה המדווחת של הנכסים וההתחייבויות

סך כל המאזן ליום 31 במרס 2018 הסתכם בסך של 135,053 אלפי ש"ח לעומת סך של 294,059 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ו- 307,290 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017, קיטון בשיעור של 54.1% ו- 43.9% בהתאמה. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן:

	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
	2018	2017	2017	2017	2017	2017	2017	2017
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)
סך מאזן	135,053	294,059	307,290	(159,006)	(54)	(172,237)	(56)	(56)
מזומנים ופקדונות בבנקים	7,299	31,749	16,213	(24,450)	(77)	(8,914)	(55)	(55)
ניירות ערך למסחר	77,602	218,377	240,436	(140,775)	(64)	(162,834)	(68)	(68)
לקוחות והכנסות לקבל	17,653	14,064	17,333	3,589	26	320	2	2
רכוש קבוע נטו	21,869	16,821	21,866	5,048	30	3	0	0
נכסים אחרים	10,630	12,962	11,442	(2,332)	(18)	(812)	(7)	(7)
נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת	-	86	-	(86)	(100)	-	-	-
התחייבויות אחרות	15,731	13,348	15,601	2,383	18	130	1	1
התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת	-	150	-	(150)	(100)	-	-	-
הון המיוחס לבעלי מניות	119,322	280,561	291,689	(161,239)	(57)	(172,367)	(59)	(59)

מזומנים ופקדונות בבנקים

הסתכמו ביום 31 במרס 2018 לסך של 7,299 אלפי ש"ח לעומת סך של 31,749 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 16,213 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בתקופת הדוח וביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע מחלוקת דיבידנד בהתאם לתנאי הפטור ולאישור המפקחת על הבנקים. לפרטים נוספים ראה ביאור 6 ג' לדוח הכספי של החברה.

ניירות ערך למסחר

הסתכמו ביום 31 במרס 2018 לסך של 77,602 אלפי ש"ח לעומת סך של 218,377 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 240,436 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בתקופת הדוח וביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע מחלוקת דיבידנד בהתאם לתנאי הפטור ולאישור המפקחת על הבנקים. לפרטים נוספים ראה ביאור 6 ג' לדוחות הכספי של החברה.

לקוחות והכנסות לקבל

הסתכמו ביום 31 במרס 2018 לסך של 17,653 אלפי ש"ח לעומת סך של 14,064 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 17,333 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול ביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע מעלייה ביתרות חברות כרטיסי האשראי עקב הרחבת הפעילות.

רכוש קבוע נטו

הסתכם ביום 31 במרס 2018 בסך של 21,869 אלפי ש"ח לעומת סך של 16,821 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 21,866 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול בתקופת הדוח וביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מרכישת ציוד מחשוב והשקעות הנובעות ממעבר האתר בניכוי פחת והפחתות.

נכסים אחרים

הסתכמו ביום 31 במרס 2018 לסך של 10,630 אלפי ש"ח לעומת סך של 12,962 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 11,442 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בתקופת הדוח וביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מקיטון ביתרת חברה קשורה בגין החזר הוצאות והשקעות משותפות ומקיטון ביתרת הוצאות מראש בגין ציוד מיחשוב.

התחייבויות אחרות

הסתכמו ליום 31 במרס 2018 לסך של 15,731 אלפי ש"ח לעומת סך של 13,348 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 15,601 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הגידול לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול בעיקר מהוצאות לשלם בגין שכר ונלוות.

2.ג. הון

הון עצמי

הסתכם ליום 31 במרס 2018 לסך של 119,322 אלפי ש"ח לעומת סך של 280,561 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ול- 291,689 אלפי ש"ח בסוף שנת 2017. הקיטון בהון בתקופת הדוח וביחס לתקופה המקבילה אשתקד נובע מרווח שוטף בניכוי דיבידנד שחולק בסך 175,000 אלפי ש"ח כמפורט להלן.

השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנתיים הקודמות לתאריך הדוח לא בוצעו השקעות בהון מניות החברה, וכן לא בוצעה כל עסקה במניות החברה.

לפרטים אודות הוראות חוק שטרום - הדרישה למכור החזקות והרדמת זכויות הניהול של הבנקים שאחזקותיהם בהון המניות של החברה נכון למועד הדוח הינן למעלה מ-10%, ראה פרק א סעיף א. לעיל. לעניין הלוואה צמיתה מבנק מזרחי טפחות בע"מ המוצגת כחלק מההון העצמי של החברה, ראה ביאור 6.ה. בתמצית הדוחות הכספיים.

בשנת 1980 העביר בנק מזרחי את כל מניות החברה שהיו בבעלותו, בשיעור של 3.2% לבעלי המניות האחרים של החברה, כאשר כל זכות הניתנת לבעלי המניות של החברה תינתן גם לבנק מזרחי. במהלך השנים קיבל בנק מזרחי סכום השווה לשיעור של 3.2% מהדיבידנד שחולק לבעלי המניות בחברה. ביום 20 בנובמבר 2017, פנה בנק מזרחי לחברה בדרישה לקבל מניות בשיעור של 3.2% מהון המניות של החברה. דרישה זו הועברה לטיפולם של בעלי המניות בחברה, ולמיטב ידיעת החברה מתנהלים מגעים בין הצדדים בעניין זה.

חלוקת דיבידנדים

לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בחברה ראה ביאור 6.ג. בתמצית הדוחות הכספיים. ביום 15 בפברואר, 2018, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח. ביום 21 במרץ, 2018, אישרה המפקחת על הבנקים את חלוקת הדיבידנד האמורה. ביום 28 במרץ 2018 חולק דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח לבעלי מניות החברה.

זכויות הצבעה

ביום 23 בינואר 2017 אושר החוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017. לפיו, מבנה הבעלות על שב"א ישתנה כך שכל גורם יוכל להיות בעל מניות בשב"א ובתנאי ששיעור האחזקה של אף גורם לא יעלה על 10% תוך 4 שנים כאשר זכויות ניהוליות (זכות ההצבעה והזכות למנות דירקטורים) בגין ההחזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.ה. פרק ב' בממשל תאגידי.

ד. מגזרי פעילות

1.1. כללי

כאמור לעיל, החברה פועלת היום במגזר פעילות אחד - מגזר הסליקה, הכולל מספר שירותים, כדלהלן: (1) שירותי אישור ואיסוף; (2) שירותי ממשק הסילוקין; (3) שירותי מתג ATM; (4) פתוח והפצת תוכנות אשראית PC ואשראית EMV; (5) הסמכת מסופים לאשראית EMV; (6) הפעלת מכשירי בנק אוטומטיים (עד לחודש פברואר 2018); (7) שירותי תקשורת לתאגידים בנקאיים המשתתפים במכרזים מוניטאריים (עד לחודש ספטמבר 2016) ו- והכל כמפורט להלן.

שירותי אישור ואיסוף

החברה פועלת כמעבד של עסקאות בכרטיסי חיוב ומפעילה את ממשק האישורים והאיסוף. במסגרת זו, היא מקושרת לכלל המסופים בבתי העסק ומבצעת איסוף של כלל העסקאות בכל סוגי כרטיסי החיוב ועיבודן, לצורך העברתן למנפיקים לקבלת אישור והמשך הטיפול בעסקה, וכן מנתבת עסקאות ON US לסולק אשר מטפל בעסקה בעצמו. במסגרת פעילותה כמעבד, החברה גם מספקת לסולקים שירות ניהול מסופים בבתי העסק וכן מבצעת פעולות טכניות נוספות עבור הסולקים והמנפיקים.

העסקאות בבתי העסק מבוצעות באמצעות מסופים המותקנים בהם. במסופים אלו מצוי רכיב תוכנה, המחבר בין בית העסק לבין מתג כרטיסי חיוב, ורכיב חומרה, קורא כרטיסי חיוב.³ על מנת להתחבר לממשק האישורים והאיסוף, החברה מבצעת בדיקות לתוכנות המסופים על מנת לוודא את התאמתן לפרוטוקול התקשורת ואת החיבור לממשק האישורים והאיסוף.

החברה גובה מסולקים עמלת חיבור מסופים לממשק האישורים והאיסוף בסכום חודשי קבוע וכן עמלה בגין שירותי האיסוף ובגין שירותי האישור, בסכום קבוע עבור כל עסקה. יצוין כי עבור כל העסקאות הנעשות בבתי העסק באמצעות כרטיסי חיוב מבצעת החברה איסוף, אך ישנן עסקאות בגינן לא מתבצעת פעולת אישור – כגון הוראות קבע ועסקאות בסכום נמוך כפי שהוגדר על ידי הסולק. כן גובה החברה עמלה בסכום קבוע לעסקה על שירותי ההתחשבות (סילוקין).

שירותי ממשק הסילוקין

כיום, קיימים שלושה סוגים בסיסיים של כרטיסי חיוב, הנבדלים מבחינת מועד חיוב חשבון מחזיק הכרטיס: כרטיס נטען (prepaid card) בו החיוב מבוצע לפני השימוש בכרטיס; כרטיס חיוב מיידי בו החיוב מבוצע בסמוך לאחר מועד השימוש; וכרטיס אשראי בו החיוב מבוצע בשלב מאוחר יותר, כאשר מקובל להבחין בין שני סוגים של כרטיס אשראי – כרטיס חיוב נדחה בו יתרת החוב משולמת במלואה במועד קבוע מדי תקופה וכרטיס מתגלגל בו קיימת אפשרות לדחיית תשלום חלק מיתרת החוב לתקופות הבאות, תוך תשלום ריבית.

ביצוע התשלום בכרטיס חיוב יכול להתבצע במתכונת כרטיס נוכח בנקודת מכירה (נקודת קצה) (להלן: "מכשיר POS" (Point of Sale)), מאוישת או לא מאוישת או במתכונת "כרטיס לא נוכח" (card not present) באמצעות אינטרנט, מוקד טלפוני וכד'.

ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב נעשה על ידי מערכת הסכמית, בין ארבעה גורמים: מנפיק, סולק, בית עסק וצרכן. כל אחד מהשחקנים נוהג על פי כללים מוגדרים: המנפיק מנפיק כרטיס חיוב לצרכן; הצרכן משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום בבית העסק ובית העסק מספק לצרכן טובין או שירותים; בית העסק מעביר לסולק את פרטי העסקה שבוצעה, והסולק, הקשור בהסכם עם המנפיק, מתחייב להעביר לבית העסק את התמורה עבור העסקה, במועד שסוכם בהתאם לסוג כרטיס החיוב. במקביל, מתחייב המנפיק להעביר לסולק את התמורה עבור העסקה, אשר נגבית מהצרכן במועד שסוכם עמו.

בגין שירות זה גובה הסולק מבית העסק עמלה (להלן: "עמלת בית עסק"). מעמלה זו משלם הסולק למנפיק, במידה שהסולק והמנפיק הם גופים שונים, עמלה (להלן: "עמלה צולבת" או "עמלת המנפיק") והיתרה הינה

3 חריג לכך הן עסקאות בכרטיס חסר, כמו עסקאות המתבצעות על גבי רשת האינטרנט או בטלפון, באמצעות מסירת פרטים על כרטיס האשראי של הצרכן. עסקאות אלו דורשות רכיב תוכנה בלבד.

חלקו של הסולק (להלן: "עמלת הסולק"). כמו כן, המנפיק גובה לעתים ממחזיק הכרטיס עמלת כרטיס בגין השירות שניתן לו.

כאמור לעיל, בישראל קיימות מספר חברות אשר מנפיקות וסולקות כרטיסי חיוב, כאשר העיקריות שביניהן הינן חברות כרטיסי האשראי הישראליים, לאומי קארד ואל. בנוסף, ביום 4 באפריל, 2017, העניק בנק ישראל רישיון סולק גם לחברת טרנזילה בע"מ. בחודש ספטמבר 2017 הודיע בנק ירושלים כי קיבל רישיון מנפיק ממאסטרקארד העולמית וכי הוא יחל להנפיק כרטיסי חיוב תוך שימוש במאסטרקארד העולמית כמתפעלת הנפקה. ביום 20 במרץ 2018 הודיע הפיקוח על הבנקים על מתן רישיון סולק לחברת קארדקום סליקה בע"מ (רישיון מצומצם). למיטב ידיעת החברה, שלושת חברות כרטיסי האשראי האמורות קשורות ביניהן בהסכמים לסליקה צולבת של כרטיסי חיוב, אשר מאפשרים לכל אחת מהן לסלוק את כרטיסי החיוב המונפקים על ידי החברות האחרות.

כפי שצוין לעיל, עסקה בכרטיס חיוב מתבצעת על ידי המנפיק המייצג את מחזיק הכרטיס, מהצד האחד, ועל ידי הסולק המספק שירותי סליקה לבית העסק, מהצד השני. קיימים שני סוגי עסקאות - עסקה המבוצעת בבית עסק שהגוף המספק לו שירותי סליקה הוא גם מנפיק הכרטיס בו בוצעה העסקה (להלן: "עסקת ON US") ועסקה המבוצעת בבית עסק שהגוף המספק לו שירותי סליקה אינו מנפיק הכרטיס בו בוצעה העסקה (להלן: "עסקת סליקה צולבת").

עסקת סליקה צולבת מחייבת קישוריות בין הסולק והמנפיק, במספר היבטים – הסולק נדרש לקבל את אישור המנפיק לביצוע העסקה; הסולק נדרש להעביר את המידע אודות העסקאות שהתבצעו בכרטיסי המנפיק בבית העסק; וכן, נדרש להעביר את הכספים ביניהם.

על מנת שניתן יהיה להשלים עסקה המתבצעת באמצעות כרטיס חיוב נדרש, בין היתר, כי המנפיק והסולק יתקשרו ביניהם חוזית וטכנולוגית: ההתקשרות החוזית מסדירה את מועדי העברת התשלום והאחריות שבה נושא כל צד במצבים שונים. הממשק הטכנולוגי מאפשר את איסוף פרטי העסקה מבית העסק, העברה אלקטרונית של הבקשה לאישור העסקה לסולק ולמנפיק, וכן סליקת העסקה במועד המוסכם. בישראל, ההתקשרות הטכנולוגית נעשית באמצעות הממשק הטכנולוגי עבור עסקאות בכרטיסי חיוב, המתופעל על ידי החברה.

לצורך כך, מפעילה החברה את ממשק האישורים והאיסוף שהינו מתג המאפשר העברה של בקשות לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב ומתן תשובה להן ואיסוף עסקאות וכן את ממשק הסילוקין המרכזי של עסקאות הנעשות בכרטיסי חיוב, המאפשר תקשורת בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב, ביצוע ההתחשבות בין הסולקים והמנפיקים והעברת המידע אודות העסקאות. ביצוע הסילוקין, קרי העברת הכספים בין החברות, מתבצע על ידי הסולקים והמנפיקים באמצעות מערכת העברת הכספים של מס"ב במערכת זה"ב המופעלת על ידי בנק ישראל. יצוין כי החברה אינה מעניקה שירותי סליקה (התחשבות) במסגרת פעילותה במתן שירותי מתג ה-ATM.

שירותי מתג ATM

החברה מפעילה את מתג ה-ATM ומספקת שירותי מתג ATM. במסגרת שירותים אלו, מקשרת מערכת המיתוג של החברה בין רשתות ה-ATM של הבנקים השונים, באופן המאפשר העברת אישורי פעולות בגין משיכות וקבלת מידע במכשירי ה-ATM של הבנקים השונים, ללא תלות בבנק שבו מתנהל חשבוננו של הלקוח. שירותי מתג ה-ATM ניתנים בהתבסס על הסכם בין הבנקים להכרה הדדית במכשירי ה-ATM המופעלים על ידם. על מנת לאפשר ללקוחות הבנקים השונים המחזיקים בכרטיסי חיוב לעשות שימוש בכל מכשירי ה-ATM הפרוסים ברחבי הארץ, ללא תלות בבנק בו מתנהל חשבונם, נדרשת קישוריות בין כל הרשתות. מפעיל רשת של מכשירי ה-ATM, אשר רשאי על פי הדין לקבל שירותי מתג ATM מהחברה, יכול להתחבר אל מתג התקשורת כאמור, באמצעות מתג ה-ATM של החברה, ובהתאם לתנאים ולכללים המפורטים בפורטל הממונה. פעולת ההתחשבות מתבצעת ישירות בין הבנקים השונים על פי הסכם ההכרה ההדדית כהגדרתו בפרק 9.5. בממשל תאגידי בדוח

השנתי, והחברה אינה מעניקה כאמור שירותי סליקה או סילוקין במסגרת פעילותה במתן שירותי מתג ה-ATM. בחודש דצמבר 2017 פנה בנק ישראל (חותם) לחברה בבקשה לבצע אפיון של פתרון מרכזי לביצוע תהליכי ההתחשבות וסליקה לעסקאות ה-ATM בהתאם לשלבים שפורטו בפניה. החברה מצויה בהתדיינות עם בנק ישראל בנוגע לדרישה זו.

פיתוח והפצת תוכנות אשראית

כמפורט לעיל, ביצוע עסקה בכרטיס חיוב מחייב תקשורת בין גורמים שונים בשרשרת ביצוע עסקה - החברה, סולקים, מנפיקים, בתי עסק, יצרנים, ובמקרים מסויימים - payment gateways. התקשורת בין גורמים אלה נעשית באמצעות פרוטוקול התקשורת, המאפשר לכל הגורמים לתקשר ביניהם באותה "שפה".

יצרנים שונים ובכללם החברה פיתחו תוכנה לנקודת הקצה. החברה פיתחה את תוכנת "אשראית PC", שהינה תוכנת תשתית לנקודות קצה (מכשיר POS), אשר נמכרת לבתי עסק באמצעות מפיצים ומשולבת במוצרי תוכנה הנמכרים על-ידיהם לבתי עסק, ואשר מאפשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב באותם בתי עסק. יצוין לעניין זה, כי החברה מוכרת את התוכנה למפיצים אשר מוכרים אותה לבתי העסק, ואשר מספקים לבתי העסק שירותי תמיכה ותיקון תקלות.

למיטב ידיעת החברה, קיימים תחליפים לתוכנת אשראית PC, והיא איננה התוכנה הבלעדית הממוקמת בנקודות המכירה, וקיימות כיום בשוק תוכנות נוספות בעלות מאפיינים דומים (לפרטים נוספים ר' בפרק ב' סעיף 11 בממשל תאגיד).

פרוטוקול התקשורת

בעבר, איפיינה החברה פרוטוקול הנקרא פרוטוקול אשראית 96, פרוטוקול זה עודכן במהלך השנים על מנת להתאים לצרכי השוק המתפתח – כגון פתיחת מותגי VISA ו-MasterCard לסליקה צולבת בהתאם להסדר הסליקה הצולבת שאושר בבית הדין להגבלים עסקיים, ובהמשך לסליקה צולבת של המותג "ישראכרט". מאחר שהפרוטוקול התגבש במהלך השנים כ"טלאי על טלאי", נוצר פרוטוקול מורכב ליישום וייחודי במידה רבה, אשר נתפר למידותיהן של חברות כרטיסי האשראי הקיימות.

בשנת 2013 נקבע על ידי הרשות להגבלים עסקיים במסגרת הפטור הישן שניתן על ידי הממונה (כהגדרתו בביאור 17.ג. לדוח הכספי), כי על החברה לאפיין פרוטוקול חדש, אשר יותאם לסטנדרטים הבינלאומיים, יגביר את האבטחה בביצוע עסקה בכרטיס חיוב ויאפשר כניסה של שחקנים נוספים לתחום, ובעיקר של סולקים ומנפיקים חדשים. לאור האמור, החברה איפיינה והטמיעה במערכותיה את הפרוטוקול החדש, שנקרא פרוטוקול אשראית EMV (להלן: "**פרוטוקול אשראית EMV**") שהינו ממשק טכנולוגי למתן שירותי אישור ואיסוף ושירותי ממשק סילוקין אשר עומד בתקן האבטחה EMV, ומאפשר שימוש באמצעי תשלום מתקדמים (כגון כרטיסים חכמים בתקן EMV ואמצעים ללא מגע (contactless)).

לפרטים אודות דרישת הממונה מהחברה להעברת כלל זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV, ללא תמורה, לעמותה שתפוקח על-ידי בנק ישראל, ר' ביאור 17 בדוח השנתי.

2.ד. פעילות מופסקת - מגזר הפעלת מכשירי בנק אוטומטיים (מגזר ה-ATM)

לפירוט בדבר הפעילות המופסקת של החברה ראה פרק ב' ד.2. לדוח השנתי של החברה.

3.ד. שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיות

למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס חיוב.

4.ד. התפתחויות בשווקים של תחום הפעילות, או שינויים במאפייני הלקוחות שלו

מערך התשלומים בישראל נמצא בשנים האחרונות במצב של שינוי מתמיד כתוצאה מיישום רפורמות שונות, מהתפתחויות טכנולוגיות ומהתפתחויות גלובאליות. שינוי זה מוביל בין היתר לקידום מיזמים בתחום אמצעי התשלום המתקדמים הן בידי המערכת הבנקאית בישראל והן בידי חברות פרטיות.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

פרק ג' – סקירת הסיכונים

לפירוט בדבר מדיניות ניהול הסיכונים של החברה ראה פרק ג' לדוח השנתי.

החברה חשופה לסיכונים שהינם פועל יוצא של הסביבה שבה היא פועלת ושל השירותים שהיא מספקת, של ריבוי ומורכבות תהליכי העבודה והמערכות שנועדו להוציא לפועל את משימותיה, ושל המסגרת הרגולטורית המעגנת את פעילותה.

סיכונים תפעוליים: ליבת הפעילות של החברה הינה מתן שירות טכנולוגי ללקוחותיה. מכאן, שקטגוריית הסיכון המרכזית אליה חשופה החברה הינה קטגוריית הסיכונים התפעוליים ככלל וסיכוני טכנולוגית מידע בפרט, לרבות מחויבות להמשכיות עסקית. סיכונים תפעוליים גלומים בכל הפעילויות ובכל תהליכי העבודה בחברה.

סיכוני אשראי: חשיפה לסיכוני אשראי אינה רלוונטית לליבת הפעילות של החברה, כיוון שהחברה אינה מקצה אשראי ללקוחותיה. החברה מהווה חוליה תפעולית בלבד.

סיכוני שוק: לחברה קיימת חשיפה נמוכה לסיכוני שוק (כגון, סיכוני ריבית, אינפלציה, שערי חליפין ומחירי מניות) הנובעת מתיק הנוסטרו המנוהל בחברה בהתאם למדיניות השקעה שמרנית.

סיכון נזילות: חשיפת החברה לסיכון נזילות הינה נמוכה, שכן למועד הדיווח, לחברה יש יתרות עודפים והיא אינה נשענת על מקורות אשראי חיצוניים.

סיכונים אחרים: החברה חשופה לסיכוני אסטרטגיה, ציות ורגולציה ומוניטין.

ניהול הסיכונים הגלומים בפעילות החברה

כללי

החברה מקיימת מערך ניהול סיכונים המתאים לפעילותה העסקית, בין היתר, המפורט להלן:

- אופן ניהול הסיכונים בחברה נבחן ומתעדכן באופן שוטף בהתאם להנחיות בנק ישראל, פרקטיקה מקצועית מקובלת, ושינויים בסביבה העסקית.
- ניהול הסיכונים מתבצע תוך שימוש בכלים כמותיים ואיכותיים.
- מנהל הסיכונים, שהוא חבר הנהלה, אחראי להובלת ניהול הסיכונים בחברה ומרכז פורום לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. הפורום מתכנס, לפחות, אחת לרבעון.

מבנה ממשל ניהול סיכונים

תחומי סמכות ואחריות של דירקטוריון החברה ושל ההנהלה הבכירה מוגדרים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל החלות על החברה ובהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999.

- **סיכוני אסטרטגיה, רגולציה ומוניטין** - מנוהלים על ידי ההנהלה הבכירה, בראייה חוצת ארגון.
- **סיכונים תפעוליים** - כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה.
- **סיכוני שוק** - תיק הנוסטרו של החברה מנוהל ומבוקר על ידי בתי השקעות ויועצים חיצוניים מומחים בתחומם. זאת, בהתאם למדיניות השקעה שנקבעת על ידי דירקטוריון החברה, לפחות אחת לשנה ונבחנת על ידי הדירקטוריון בצורה עיתית.
- **סיכוני ציות ורגולציה** – מנוהלים ע"י קצין הציות ופונקציית הציות אשר פועלים לקיום תהליכים סדורים ומתן משאבים נאותים לצורך עמידה בכלל הוראות הדין והיערכות שוטפת להוראות הרגולציה החלות על החברה.
- **הביקורת הפנימית** - מבצעת סקירה בלתי תלויה של תהליכי ניהול סיכונים בחברה.

התפתחויות מהותיות בחשיפה לסיכונים ואופן ניהולם

החברה העתיקה את פעילותה לאתר החדש בחולון, הכולל תשתית משותפת ומאובטחת מתקדמת ואיכותית לפעילות החברה בשגרה ובחירום ולשירותי התקשורת והמחשוב.

פרק ד' - מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

א. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על פי המדיניות המפורטת בביאור 2 לדוחות הכספיים השנתיים. קיימים תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך בהערכה ואומדן אשר נערכים על ידי הנהלת החברה במהלך עריכת הדוחות הכספיים.

יישומם של כללי חשבונאות מקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת החברה כרוך בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, לרבות התחייבויות תלויות ועל התוצאות הכספיות של החברה. ייתכן שהתממשותם של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי וודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנוותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת החברה בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

ב. בקורות ונהלים

ב.1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב.2. בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2018 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דוח הדירקטוריון, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.

משה וולף
מנהל כללי

מר שלמה ביסטר
יו"ר הדירקטוריון

24 במאי 2018

הצהרת המנהל הכללי - (CERTIFICATION)

אני משה וולף מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

משה וולף
מנהל כללי

24 במאי 2018

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

הצהרת החשבונאי הראשי - (CERTIFICATION)

אני עפר עדן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2018 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי¹, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי 2018

עפר עדן

מנהל כספים וחשבונאי ראשי

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון וההנהלה".

שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס 2018

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2018

תוכן העניינים:

עמוד	
28	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות
	תמצית דוחות כספיים ביניים
29	תמצית דוח רווח והפסד
30	תמצית דוח על הרווח הכולל
31	תמצית מאזן
32	תמצית דוחות על השינויים בהון העצמי
33	תמצית דוח על תזרימי המזומנים
35	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן: "החברה"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 31 במרץ 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופת ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לעניינים כדלקמן:

- לאמור בביאור 7-ב' לדוחות הכספיים לעניין החלטת הממונה על ההגבלים העיסקיים בדבר מתן פטור בתנאים מאיזור הסדר כובל.
- לאמור בביאור 7-ג' לדוחות הכספיים בדבר תביעה ותובענה ייצוגית שהוגשה כנגד החברה ואחרים.

**הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח &
אנזל
רואי חשבון**

רמת-גן, 24 במאי, 2018

תמצית דוח רווח והפסד

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		ביאור
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
הכנסות			
55,716	13,308	14,462	ממתן שירותים לחברות כרטיסי האשראי
7,606	1,875	1,595	ממתן שירותים לאחרים
8,362	(*) 677	(916)	3 הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
71,684	15,860	15,141	סך כל ההכנסות
הוצאות תפעוליות, הנהלה וכלליות			
(*) 29,113	(*) 7,132	7,270	משכורות והוצאות נלוות
(*) 18,831	(*) 4,244	4,364	הוצאות אחרות, נטו
47,944	11,376	11,634	סך כל ההוצאות
23,740	4,484	3,507	רווח לפני מיסים על ההכנסה
5,569	1,222	874	הפרשה למיסים
18,171	3,262	2,633	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות
4,543	(**) 816	658	רווח נקי למניה – המיוחס לבעלי המניות-בש"ח
4,000	(**) 4,000	4,000	מספר מניות רגילות ששימשו לחישוב

(*) סווג מחדש - ראה ביאור ב.2. להלן

(**) מותאם בגין איחוד הון - ראה ביאור 6.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עפר עדן
מנהל כספים וחשבונאי ראשי

משה וולף
מנהל כללי

שלמה ביסטרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 24 במאי 2018

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2018

תמצית דוח על הרווח הכולל

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
18,171	3,262	2,633
רווח נקי		
הפסד כולל אחר, לפני מיסים :		
(1,112)	-	-
התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים		
(1,112)	-	-
הפסד כולל אחר, לפני מיסים		
256	-	-
השפעת המס המתייחס		
(856)	-	-
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי המניות, לאחר מיסים		
17,315	3,262	2,633
הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות		

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית מאזן

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		ביאור
2017	2017	2018		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
נכסים:				
16,213	31,749	7,299		מזומנים ופקדונות בבנקים
240,436	218,377	77,602	4	ניירות ערך למסחר
17,333	14,064	17,653		לקוחות והכנסות לקבל
21,866	16,821	21,869		רכוש קבוע, נטו
11,442	12,962	10,630		נכסים אחרים
307,290	293,973	135,053		סך כל הנכסים המיוחסים לפעילות שוטפת
נכסים המיוחסים לפעילות מופסקת				
-	86	-		
307,290	294,059	135,053		סך כל הנכסים
התחייבויות והון:				
15,601	13,348	15,731		התחייבויות אחרות המיוחסות לפעילות נמשכת
-	150	-		התחייבויות המיוחסות לפעילות מופסקת
15,601	13,498	15,731		סך כל ההתחייבויות
התחייבויות תלויות והתקשרויות				
			7	
291,689	280,561	119,322	6	הון המיוחס לבעלי המניות
307,290	294,059	135,053		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2018

תמצית דוח על השינויים בהון עצמי

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2018 (בלתי מבוקר)

הון המניות	הלוואה צמיתה	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (*)	סך הכל הון
יתרה ליום 1 בינואר 2018	4,587	150	(3,284)	291,689
שינויים במהלך התקופה				
רווח נקי לתקופה	-	-	2,633	2,633
דיבידנד ששולם	-	-	(175,000)	(175,000)
יתרה ליום 31 במרס 2018	4,587	150	(3,284)	119,322

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

הון המניות	הלוואה צמיתה	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (*)	סך הכל הון
יתרה ליום 1 בינואר 2017	4,587	150	(2,428)	277,299
שינויים במהלך התקופה				
רווח נקי לתקופה	-	-	3,262	3,262
יתרה ליום 31 במרס 2017	4,587	150	(2,428)	280,561

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

הון המניות	הלוואה צמיתה	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (*)	סך הכל הון
יתרה ליום 1 בינואר 2017	4,587	150	(2,428)	277,299
שינויים במהלך השנה				
רווח נקי לשנה	-	-	18,171	18,171
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	-	(856)	-	(856)
דיבידנד ששולם	-	-	(2,925)	(2,925)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	4,587	150	(3,284)	291,689

(*) לעניין הגבלה בדבר חלוקת דיבידנד ראה
ריאור 6 ב'

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח תזרימי מזומנים ביניים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	2018
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת :		
18,171	3,262	2,633
רווח נקי לתקופה		
התאמות :		
4,079	951	1,177
פחת והפחותות		
277	1	-
הפסד הון		
(3)	11	(36)
פיצויי פרישה - קיטון (גידול) בעודף היעודה על העתודה		
(40)	35	(14)
שינויים בהפרשה למענק יובל		
902	(633)	(426)
מיסים נדחים, נטו		
(2,263)	2,307	3,150
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר		
שינוי נטו בנכסים שוטפים :		
(2,978)	291	(320)
ירידה (עלייה) בלקוחות והכנסות לקבל		
(3,086)	(2,484)	2,019
ירידה (עלייה) בנכסים אחרים		
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות :		
3,394	(1,061)	520
עלייה (ירידה) בהתחייבויות אחרות		
18,453	2,680	8,703
מזומנים נטו מפעילות שוטפת נמשכת		
135	199	-
מזומנים נטו מפעילות שוטפת מופסקת		
18,588	2,879	8,703
מזומנים נטו מפעילות שוטפת		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה :		
(123,169)	(25,201)	(18,062)
רכישת ניירות ערך למסחר		
103,286	22,807	177,746
תמורה ממכירת ניירות ערך למסחר		
(11,933)	(1,100)	(2,301)
רכישות והשקעות ברכוש קבוע (נספח ב')		
42	40	-
תמורה ממימוש ציוד		
(31,774)	(3,454)	157,383
מזומנים נטו מפעילות השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון :		
(2,925)	-	(175,000)
דיבידנד ששולם		
(2,925)	-	(175,000)
מזומנים נטו מפעילות מימון		
(16,111)	(575)	(8,914)
ירידה במזומנים ושווי מזומנים		
32,324	32,324	16,213
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה		
16,213	31,749	7,299
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה		

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספח לתמצית דוח על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים באלפי ש"ח

לשנה שהסתיימה	לשלושה חודשים	
ביום 31 בדצמבר	שהסתיימו ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו		
6,091	2,998	2,264
ריבית שהתקבלה		
6	5	6
ריבית ועמלות ששולמו		
198	198	1,484
מיסים שהתקבלו		
7,112	1,422	1,192
מיסים ששולמו		
לשנה שהסתיימה	לתקופה של שלושה חודשים	
ביום 31 בדצמבר	שהסתיימה ביום 31 במרס	
2017	2017	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
נספח ב - פעילות שלא במזומן		
רכישת רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים והשתתפות חברה קשורה		
1,359	1,199	238

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. הישות המדווחת

1. שירותי בנק אוטומטיים בע"מ (להלן - "החברה") התאגדה בישראל ביום 13 בספטמבר 1978 וכתובתה הרשמית היא רחוב הרוקמים 26 חולון.
החברה הינה תאגיד בנקאי שהוא "חברת שירותים משותפת" כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
2. החברה פועלת כיום במגזר פעילות אחד, "מגזר הסליקה", הכולל תפעול מערכת תקשורת דו כיוונית בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב לבין בתי העסק, ניהול ותפעול ממשק סילוקין לתקשורת בין סולקים ומנפיקים של כרטיסי חיוב המאפשר ביצוע התחשבות והעברת מידע ביניהם בקשר עם עסקאות כאמור ניהול ותפעול מערכת מיתוג המקשרת בין רשתות ATM ופיתוח והפצה של תוכנות "אשראית PC" ו- "אשראית EMV". עיקר הכנסות החברה נובעות ממטן שירותי סליקה לחברות כרטיסי האשראי. לעניין החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר מתן פטור נוסף לפעילות החברה בתחום שירותי איסוף ואישור עסקאות ושירותי ממשק עבור סולקים ומנפיקים ראה ביאור 17 ג' בדוח השנתי. החברה פעלה בעבר בהפעלה של מכשירי בנק אוטומטיים (A.T.M) שהיו בבעלותה, והיו ממוקמים במקומות ציבוריים (להלן: "פעילות מופסקת"). בעקבות החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים, נמכרה בשנת 2014 פעילות החברה בתחום ה-A.T.M. פעילות זו סווגה בדוחות הכספיים כפעילות מופסקת (ראה ביאור 7 בדוח השנתי).
3. החברה נמצאת בבעלות בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנקים"). כמו כן, בנק מזרחי טפחות בע"מ העמיד לחברה הלוואה צמיתה כמפורט בביאור 6.ה.
- ב. תמצית הדוחות הכספיים ביניים איננה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים להם.
- ג. תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על ידי הדירקטוריון ביום 24 במאי 2018.

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים ארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

2. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים אלו הינה המדיניות שישומה בדוחות הכספיים השנתיים למעט כמפורט בביאור 2.

3. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף, שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

4. סיווג מחדש בדוחות הכספיים

הנתונים בדוחות כספיים אלה ליום 31 במרס 2017 וליום 31 בדצמבר 2017, כוללים סיווג מחדש של יתרות וביאורים בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בכל הקשור לתיקון 2017-07 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה. לפרטים ראה ביאור 2ב'3.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישמת החברה הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

- (1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות;
- (2) דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: רכוש קבוע, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים;
- (3) תיקון מספר 2017-07 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

בנושא הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה, התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2018.

התקן מכיל מודל יחיד החל על חוזים עם לקוחות הכולל חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- (1) זיהוי החוזה עם הלקוח
- (2) זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
- (3) קביעת מחיר העסקה
- (4) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
- (5) הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

החברה אימצה את הוראות התקן החדש החל מהרבעון הראשון לשנת 2018. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים.

2. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב. כמו כן, החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו"
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, בנק לא יהווון עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהוונו);⁵
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".⁶

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני חקיקה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. תיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בקשר לתיקון מספר 07-2017 לקודיפיקציה בדבר שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה.

התיקון מבהיר כי יש להפריד את רכיבי עלות ההטבה שנכללים בהוצאות השכר בדוח רווח והפסד כך שרק עלות השירות תיוותר בהוצאות השכר ואילו את שאר העלויות יש להציג בהוצאות שאינן תפעוליות (הוצאות אחרות). יתר על כן, הובהר כי רק עלות השירות ניתנת להיוון, במקרים בהם מתאפשר היוון הוצאות שכר, ולא מתאפשר היוון של שאר רכיבי עלות ההטבה.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות במטרה להתאימם להוראות החדשות. להלן פרטים על השפעת היישום לראשונה על נתוני רווח והפסד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2017			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017		
<u>לא מבוקר</u>			<u>מבוקר</u>		
(באלפי ש"ח)			(באלפי ש"ח)		
הסכום	המוצג	השפעת	הסכום	המוצג	השפעת
בדוחות כספיים	הסיווג	להוראות	בדוחות כספיים	הסיווג	להוראות
אלו	הקודמות	הקודמות	אלו	הקודמות	הקודמות
בדוח רווח והפסד					
משכורות	7,132	28	29,113	17	29,130
והוצאות נלוות					
הוצאות אחרות	4,244	(28)	18,831	(17)	18,814

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. עדכון תקינה ASU 2017-08 בנושא חייבים ("receivables")

בחודש מרץ 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על איגרות חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים – עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן: "התיקון").

בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על אגרות חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר

ההוראות יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהדוחות הכספיים השנתיים והביניים בתקופות שמתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2018. יישום מוקדם אפשרי, לרבות בדוחות ביניים.

להערכת החברה, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. עדכון תקינה ASU 2017-04 בנושא ירידת ערך מוניטין

בחודש ינואר 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר פישוט הטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין, אשר מהווה תיקון להוראות ASC 350 בנושא "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים" (להלן: "התיקון").

בהתאם לתיקון, בין היתר, בוטלה הדרישה לפיה יש ליישם את המבחן הדו-שלבי לבחינת ירידת ערך מוניטין כלומר, לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין (Implied fair value), אלא יש ליישם עבור כל יחידה מדווחת מבחן חד-שלבי, לפיו ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת (Reporting unit) לבין הערך בספרים שלה, תוך התחשבות בהשפעת מסים על הכנסה. עם זאת, ההפסד מירידת ערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת.

להערכת החברה, ליישום ההוראות לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים

3. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות, כמפורט להלן:

הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לוויים, ולחזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של

3. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. התקן ייושם החל מיום 1.1.2021 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה. להערכת החברה להשפעת המכתב בנושא זה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות. עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: מניות סחירות בתיק הזמין למכירה ימדדו לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד, חלק המדידה הקיימת כיום אשר ככלל דורשת רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר; השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי חלופת השווי ההוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יוכרו ברווח כולל אחר, ולא בדוח רווח והפסד; וכן תעודכן אופן ההצגה במאזן של מכשירים פיננסיים.

התקן ייושם החל מיום 1.1.2019 ואילך. במועד היישום לראשונה, הרווחים שטרם מומשו בגין מניות זמינות למכירה שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים. החברה בוחנת את ההשפעה של המכתב על דוחותיה הכספיים.

מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים ביעוד, במדידה, ובהצגה של תוצאות הגידור.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הכללים מרחיבים את היכולת של תאגידים בנקאיים לגדר רכיבי סיכון מסוימים, ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים; הכללים מקלים ומפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור, בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד הגידור; וכן הכללים מעדכנים את הגילוי על הפעילויות של התאגידים הבנקאיים במכשירים נגזרים.

התקן ייושם החל מיום 1.1.2019 ואילך.

להערכת החברה להשפעת המכתב בנושא זה לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (המשך)

חכירות

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-02. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין חכירה; וכן עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים.

התקן ייושם החל מיום 1.1.2020 ואילך.

החברה בוחנת את ההשפעה של המכתב על דוחותיה הכספיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 3 – הכנסות מימון, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 במרס			
2016	2017	2018	
אלפי ש"ח			
6,020	2,993	2,263	הכנסות ריבית מניירות ערך למסחר, נטו
2,263	(2,307)	(3,150)	רווחים (הפסדים) ממכירת ומשינויים בשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
284	71	11	הכנסות מדיבידנד
(145)	(36)	(34)	דמי ניהול ניירות ערך
8,422	721	(910)	סך ההכנסות (הוצאות) נטו, מניירות ערך למסחר
(58)	(43)	1	הפרשי שער
(*) (2)	(*) (1)	(7)	הוצאות מימון אחרות
(*) 8,362	(*) 677	(916)	סך הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
(*) סווג מחדש			

ביאורים לדוחות הכספיים

ביאור 4 – ניירות ערך למסחר

ליום 31 במרס 2018

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	שווי הוגן(1)
אלפי ש"ח				
הרכב:				
אגרות חוב:				
של ממשלת ישראל	62,243	-	(1,534)	62,243
של אחרים בישראל	387	1	-	387
סך הכל אגרות חוב	62,630	1	(1,534)	62,630
מניות	14,972	348	-	14,972
סך כל ניירות הערך למסחר	77,602	349	(1,534)	77,602

ליום 31 במרס 2017

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	שווי הוגן(1)
אלפי ש"ח				
הרכב:				
אגרות חוב:				
של ממשלת ישראל	177,549	-	(8,932)	177,549
של אחרים בישראל	8,296	2,887	-	8,296
סך הכל אגרות חוב	185,845	2,887	(8,932)	185,845
מניות	32,532	-	(382)	32,532
סך כל ניירות הערך למסחר	218,377	2,887	(9,314)	218,377

ליום 31 בדצמבר 2017

הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן(*)	שווי הוגן(1)
אלפי ש"ח				
הרכב:				
אגרות חוב:				
של ממשלת ישראל	193,699	-	(3,225)	193,699
של אחרים בישראל	1,820	43	-	1,820
סך הכל אגרות חוב	195,519	43	(3,225)	195,519
מניות	44,917	3,894	-	44,917
סך כל ניירות הערך למסחר	240,436	3,937	(3,225)	240,436

(*) נזקף לדוח רווח והפסד. בגין חלק מאגרות החוב קיבלה החברה הכנסות ריבית שנוקפו באופן שוטף לרווח והפסד.
(1) נתוני שווי הוגן מבוססים על שערי הבורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות הערך.

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין פיצויי פרישה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2017	2017	2018	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח			
871 (*)	208 (*)	218	עלות שירות (במסגרת משכורות והוצאות נלוות)
501	131	110	עלות ריבית (במסגרת הוצאות אחרות נטו)
(702)	(103)	(150)	תשואה חזויה על נכסי תוכנית
218	-	-	הפחתת הפסד אקטוארי שלא הוכר (במסגרת הוצאות אחרות נטו)
סך הוצאה בגין פיצויי פרישה -			
888	236	178	תוכנית להפקדה מוגדרת
(*)סווג מחדש			

(*) סווג מחדש

ב. הפקדות בתוכנית פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת

הפקדות בפועל			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		תחזית (*)
2017	2017	2018	2018
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח			
891	225	214	858

הפקדות

הפקדות

(*) אומדן ההפקדות שהחברה צופה לשלמן בגין פיצויי פרישה - תוכנית להטבה מוגדרת בגין שנת 2018.

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2017		ליום 31 במרס 2018	
מספר המניות		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
4,000	100,000,000	4,000	100,000,000

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.
לפרטים בדבר איחוד הון המניות הרשום והמונפק של החברה מחודש מאי 2017 ראה ביאור 15.א. לדוח השנתי.

ב. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים:

ההון העצמי של החברה לימים 31 במרס 2018, 31 במרס 2017 ו-31 בדצמבר 2017 מסתכם לסך של 119,322 אלפי ש"ח, 280,561 אלפי ש"ח ו-291,689 אלפי ש"ח בהתאמה. הסכום של נכסי הסיכון של החברה המשוקללים לפי הנחיות באזל 3, אינו מהותי. לפיכך, אין משמעות לחישוב הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים. במסגרת מגעים שהתקיימו בין החברה למפקח על הבנקים, פטר המפקח את החברה מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון.

ג. דיבידנד

חלוקת דיבידנדים לבעלי מניות בחברה כפופה להוראות הדין ולהוראות תקנון החברה, ובכלל זה ההוראות והתנאים הקבועים בחוק החברות לחלוקת דיבידנד. כמו כן, חלוקת דיבידנדים בחברה כפופה לאישור המפקח ולעמידה בהוראות הממונה, כמפורט להלן.
ביום 24 בספטמבר, 2017 התקבלה החלטת מ"מ הממונה על ההגבלים העסקיים לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים תשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור בתנאים מהחובה לקבל אישור בית הדין להסדר כובל שעניינו בעלות משותפת בחברה (להלן: "הפטור" או "החלטת הפטור"). לפרטים נוספים אודות החלטת הפטור, ר' בביאור 17.ג. לדוח השנתי.

על-פי תנאי החלטת הפטור נקבע, בין היתר, כי החברה לא תחלק דיבידנדים עד ליום 31 בדצמבר, 2019. על אף האמור, החברה תהא רשאית לחלק דיבידנדים לפני המועד האמור, וזאת, החל מהמועד בו תחדל החברה לספק שירותים לעמותה אליה יועברו הזכויות בפרוטוקול אשראית EMV, כאשר בהתאם לפטור, החברה תספק לעמותה שירותים עד לא יאוחר מיום 30 ביוני, 2018, ובלבד שהתקיימו התנאים המפורטים להלן:

החברה הגישה לרשם העמותות בקשה לרישום העמותה והעבירה אליה את זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV. במועד חלוקת הדיבידנד אין בעל מניות בחברה המחזיק ביותר מ-10% באמצעי השליטה בה.⁷
החברה פועלת על מנת לעמוד בתנאי הפטור עם זאת, יודגש כי עמידה בלוחות הזמנים שנקבעו בפטור איננה בשליטתה הבלעדית של החברה היות והיא תלויה גם בגורמים נוספים הפעילים בשוק וכן ברשות להגבלים עסקיים ובבנק ישראל.

על אף האמור, החברה רשאית על פי החלטת הפטור, לחלק דיבידנד חד פעמי מיתרת העודפים שלה במועד החלטת הפטור, בכפוף לתנאים הבאים:

הדיבידנד יחולק עד ליום 31 בדצמבר, 2017. מועד זה הוארך ביום 27 בדצמבר, 2017, עד ליום 30, באפריל, 2018.
כל בעל מניות המחזיק אמצעי שליטה עודפים כהגדרתם בסעיף קטן (ד) להלן, יוכל לקבל באופן מיידי את חלקו בדיבידנד בהתאם לזכותו להשתתפות ברווחי החברה, וזאת בשיעור של 10% מהדיבידנד הכולל שיחולק לאותו בעל מניות.

⁷ אמצעי שליטה הוגדר ככל אחת מאלה: (1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר; (2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולענין זה – א. יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו ב. חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו; (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד; (4) הזכות ליתר נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חבויותיו; ולרבות אמצעי שליטה מורדמים.

ביאור 6 - הון עצמי (המשך)

יתרת הדיבידנד לה יהיה זכאי כל בעל מניות על פי החזקותיו בחברה תופקד על-ידו בידי נאמן שיתמנה לעניין זה (להלן: "הנאמן", "יתרת הדיבידנד", בהתאמה).

בעל המניות המוכר אמצעי שליטה עודפים שבידו יקבל מהנאמן סכום נוסף מיתרת הדיבידנד (שהופקדה בנאמנות כאמור) בהתאם לשיעור אמצעי השליטה שנמכרו על-ידו כאמור.

"אמצעי שליטה עודפים" - אמצעי שליטה בחברה שיעור שמעל 10%, אשר המחזיק בהם מחויב למכרם בשל הוראות סעיפים 7 ו-13 (א) לחוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות יחד עם סעיף 15ב(א) לחוק מערכות תשלומים (להלן: "מכירת אמצעי השליטה").

סכום יתרת הדיבידנד הבלתי מחולקת לה זכאי בעל מניות המחזיק באמצעי שליטה עודפים כאמור (בהתאם לזכותו להשתתפות ברווחי החברה), יופחת כתלות במועד מכירת אמצעי השליטה על-ידו, כמפורט להלן:

אם המכירה התבצעה עד ליום 30 ביוני, 2019 לא יופחת הסכום.

אם המכירה התבצעה בין יום 1 ביולי 2019 ליום 30 ביוני, 2020 יופחת הסכום בשיעור של שליש.

אם המכירה התבצעה בין יום 1 ביולי 2020 ליום 31 בינואר, 2021 יופחת הסכום בשיעור של חצי.

כל אחד מבעלי בעלי המניות יורה לנאמן להעביר לחברה ביום 1 בפברואר, 2021 את יתרת הדיבידנד של כל בעל מניות שלא הועברה לאותו בעל מניות, קרי, את הסכומים שהופחתו בהתאם לאמור לעיל.

בהתאם לתנאי החלטת הפטור, ביום 15 בפברואר, 2018, אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח. ביום 21 במרץ, 2018, אישרה המפקחת על הבנקים את חלוקת הדיבידנד האמורה.

ביום 28 במרץ 2018 חולק דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח לבעלי מניות החברה לרבות לבנק המזרחי (ראה סעיף ה' להלן).

ד. זכויות הצבעה

ביום 23 בינואר 2017 אושר החוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017. לפיו, מבנה הבעלות על שב"א ישתנה כך שכל גורם יוכל להיות בעל מניות בשב"א ובתנאי ששיעור האחזקה של אף גורם לא יעלה על 10% תוך 4 שנים כאשר זכויות ניהוליות (זכות הצבעה והזכות למנות דירקטורים) בגין ההחזקות מעל השיעור האמור מורדמות החל מיום 1 ביוני 2017.

ה. הלוואה צמיתה

בשנת 1980 העביר בנק המזרחי את כל החזקותיו במניות החברה שהיו בבעלותו, שהיוו לאותו מועד שיעור של 3.2% מהון החברה, לבעלי המניות האחרים בחברה. במקביל להעברת המניות, נקבע כי כל זכות הניתנת לבעלי המניות האחרים של החברה תינתן גם לבנק המזרחי באופן יחסי לאחזקותיו קודם העברת המניות.

הסכום שהושקע על ידי בנק המזרחי טפחות בהון כאמור, בוצע במקביל להשקעה שביצעו בעלי המניות האחרים של החברה. במועד העברת המניות כאמור, סווגו הסכומים שהושקעו ע"י בנק המזרחי ל"הלוואה צמיתה" המוצגת כחלק מההון העצמי של החברה.

הדיבידנד שחילקה החברה כאמור בסעיף ג לעיל, חולק גם לבנק המזרחי בהתאם לחלקו היחסי כאמור.

א. התקשרויות

1. הסכמי שכירות

לפירוט הסכמי השכירות ראה ביאור 17 ב' לדוח השנתי.

2. הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה

לפירוט הסכם מסגרת בגין הוצאות משותפות עם חברה קשורה ראה ביאור 17 ב' לדוח השנתי.

ב. החלטות הממונה על ההגבלים העסקיים

החל משנת 2002 פעילות החברה מוסדרת על ידי פטורים מהסדר כובל שניתנו על ידי הרשות להגבלים העסקיים.

בהתאם להחלטת פטור של הממונה מיום 20 בספטמבר, 2012, חתמה החברה בחודש אוגוסט 2013 על הסכם למכירת פעילות ה-ATM שלה, כפי שתוקן ביום 30 בינואר, 2014.

ביום 26 באוגוסט, 2013, העניק הממונה פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בעניינים שלהלן: (1) לעניין הסדר הבעלות המשותפת של הבנקים בחברה; וכן (2) ביחס לקביעת העמלות ההדדיות בין הבנקים בתחום מכשירי ה-ATM, זאת לתקופה של שלוש שנים, ובתנאים שנקבעו בהחלטת הפטור. פטור זה הוארך ותוקן מעת לעת בהתאם להחלטות נוספות שניתנו ע"י הממונה ובכפוף לתנאים שנקבעו בהם.

ביום 24 בספטמבר, 2017, התקבל פטור חדש מהממונה לחמש שנים וזאת עד ליום 24 בספטמבר 2022 (להלן: "הפטור"). הפטור בא חלק הפטור הקודם, ועניינו בהסדר הבעלות המשותפת של הבנקים בלבד. למיטב ידיעת החברה, הבנקים מצויים בהתדיינות עם הממונה לקבלת פטור חדש ונפרד לעניין קביעת העמלות ההדדיות ביניהם בתחום מכשירי ה-ATM, ואשר החברה איננו צד לו. הפטור מתייחס למספר נקודות עיקריות:

(א) הגבלת תחומי הפעילות של החברה לתחומים המפורטים בפטור והסדרת פעילותה מול צדדים שלישיים.

בהתאם לפטור, החברה רשאית לעסוק בתחומי הפעילות הבאים בלבד:

(1) הפעלת מתג ATM;

(2) הפעלת מתג כרטיסי חיוב;

(3) עיסוק בפעילות הפרוטוקול לתקופה מוגבלת כמפורט בסעיף (ג) להלן;

(4) עיסוק בפעילות פרוטוקול אשראית 96;

(5) פיתוח, תפעול והפצת תכנת אשראית PC;

(6) שירותי הסמכה קצה לקצה לתקן EMV;

(7) פעילות נלווית לתחומי הפעילות שלעיל;

(8) כל תחום פעילות נוסף שיאשר הממונה לחברה.

(ב) מגבלות על חלוקת רווחים, כמפורט בביאור 6.ג. לעיל.

(ג) הפסקת תפעול פרוטוקול אשראית EMV והעברת כלל הזכויות בפרוטוקול ללא תמורה לעמותה שתפקח על ידי בנק ישראל, בהתאם לאבני דרך ולוח זמנים שנקבעו בפטור.

(ד) הוראות שונות ביחס לחיבור משתמשים למערכות החברה, פעילות מול יצרנים והסמכות קצה לקצה לתקן EMV.

ביאור 7- התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. תביעות ותובענות ייצוגיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות שונות.

לדעת הנהלת החברה סכום החשיפה בשל הליכים משפטיים שהינם בגדר "סיכון אפשרי" (כמוגדר בביאור 2 ד 10 לדוח השנתי) מסתכם בסך של כ- 2.5 מיליון ש"ח.

נגד החברה תלויים ועומדים הליכים משפטיים שהסכום הנטען בהם מהותי, שפרטיהן כדלקמן:

1. ביום 15 ביולי 2013 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד החברה וארבעת הבנקים המחזיקים במניותיה (להלן: "בקשת האישור"). במרכזה של בקשת האישור ניצבת הטענה לפיה אסור היה לחברה, כביכול, לגבות עמלה בגין פעולות משיכת מזומנים המבוצעות באמצעות מכשירי ATM המופעלים על ידיה ואשר אינם מרוחקים מרחק העולה על 500 מטר מאחד מסניפי הבנק של איזה מהבנקים בעלי המניות בה, העולה על התעריף שנקבע על ידי הבנק הרלוונטי לעמלת פעולת משיכת מזומנים במכשירי ATM שאינם מרוחקים מסניפי הבנק מרחק העולה על 500 מטר.

ביום 16 במרס 2014 הגישה החברה את תגובתה לבקשת האישור, במסגרתה טענה, בין היתר, כי מן הדין לדחות את בקשת האישור על הסף.

בהוראת בית המשפט, ביום ה-20 לספטמבר 2015, הוגשה הודעה מטעם המפקח על הבנקים, על פיה החברה איננה "בנק" ואין לה סניפי בנק ועל כן אין מקום להבחנה בגין מיקום מכשיריה. המפקח הבהיר כי החברה הינה תאגיד בנקאי, בעלת רישיון עצמאי, ועל כן רשאית לקבוע תעריפים למשיכת מזומנים במכשירים האוטומטיים שהיו בבעלותה טרם המכירה, על פי שיקול דעתה.

נכון למועד כתיבת שורות אלה בקשת האישור טרם הובהרה לגופה.

בית המשפט דחה את בקשותיהם של שב"א והבנקים המשיבים לחייב את המבקשים בהפקדת ערובה להוצאות המשיבים בהליך וכן, דחה בשלב הזה של ההליך את בקשת המבקשים לזימון עדים. עם זאת, לנוכח הודעת שב"א מיום 1 בנובמבר 2017 בדבר הודעתו של העד שנתן תצהיר בתמיכה לתגובת שב"א לבקשת האישור כי אינו מעוניין להתייצב ולהיחקר על תצהירו בשים לב לשנים אשר חלפו מאז הגשת תצהירו ולנוכח פרישתו לגימלאות, ביום 5 בנובמבר 2017 הגישו המבקשים בקשה לזימונו של העד כאמור למתן עדות. ובהחלטה מיום 12 בנובמבר 2017 הורה בית המשפט הנכבד על זימונו.

דיוני ההוכחות בתיק נקבעו ליום 13 בספטמבר 2018 וליום 9 באוקטובר 2018.

בשלב המקדמי בו מצוי התיק, ולפני שנערך בירור עובדתי כלשהו, אין באפשרות הנהלת החברה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, להעריך את סיכויי אישור התובענה כייצוגית ואת החשיפה, אם בכלל, של התביעה אם תאושר כתובענה ייצוגית.

2. ביום 14 ביוני 2016 הגישה חברת מיתוג מערכות מבוזרות בע"מ ("מיתוג") תביעה נגד החברה ונגד חברת סמארט שירותי כספומט מתקדמים, קרן התמר בע"מ ("קרן התמר"). בתביעתה, מעלה מיתוג טענות שונות כלפי החברה ובכלל זה, בין היתר, לגבי תוכנה מסוימת אשר הותקנה על מכשירי ה-ATM שהחברה מכרה לקרן התמר בשנת 2013, וכי לאור כך שרישיונות השימוש שהחברה רכשה בתוכנה האמורה היו אישיים ובלתי עבירים, אסור היה לחברה למכור את המכשירים כאשר התוכנה מותקנת בתוכם. עוד טענה מיתוג, כי אסור היה לחברה להעביר לידי קרן התמר את עותק המקור של התוכנה אשר הופקד אצלה למשמרת, וכן כי קיים חשש שקרן התמר יצרה עותקים נוספים של התוכנה מבלי לשלם על כך למיתוג. מיתוג טוענת כי ההעברות האמורות עולות כדי הפרת חוזה (כלפי החברה), הפרת זכות יוצרים, גזל סוד מסחרי, ניצול מעמד לרעה (כלפי החברה) גרם הפרת חוזה (כלפי קרן התמר) ועשיית עושר ולא במשפט. מיתוג ביקשה כי יינתנו נגד החברה וכנגד קרן התמר צווי מניעה אשר יורו

להן להימנע מלהפר את זכויותיה, צו עשה (כלפי קרן התמר) שיורה לה להסיר את כל עותקי התוכנה המותקנים אצלה, וצווים למתן חשבוניות אשר יפרטו את אופן השימוש בתוכנה על ידן. כמו כן ביקשה מיתוג להורות לחברה ולקרן התמר לשלם לה סך של 2,560 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ והפרשי הצמדה וריבית מיום הקמת העילה עד ליום התשלום בפועל, וציינה כי סכום זה הוא לצורכי אגרה ולאחר קבלת החשבוניות אפשר שיתוקן. בנוסף ביקשה מיתוג כי ישולמו לה הוצאות משפט ושכר טרחה בצירוף מע"מ כחוק.

החברה הגישה ביום 14 באוגוסט 2017 כתב הגנה מטעמה, בו נטען, בין היתר, כי על פי ההסכמים בין הצדדים החברה, ולא מיתוג, היא הבעלים של התוכנה, ויש לדחות את התובענה כבר מטעם זה. לחלופין נטען, כי אפילו לא הייתה החברה הבעלים של התוכנה כאמור, הרי שמעת שהחברה שילמה למיתוג דמי התקנה כמוסכם בין הצדדים, מיצתה מיתוג את זכותה, ושוב אין היא יכולה לנסות ולהכתיב לחברה מה לעשות במכשירים עליהם התוכנה מותקנת. עוד נטען כי תביעת מיתוג התיישנה וכי הוגשה בשיהוי, וכי יש לדחותה גם מטעמים אלה. לבסוף נטען כי התמורה החוזית המוסכמת כללה לא רק תשלום בעבור התקנת עותק של תוכנה, כי אם גם שירותי פיתוח ותמיכה. אף קרן התמר הגישה באותו יום כתב הגנה מטעמה.

מיתוג הגישה כתבי תשובה מטעמה ביום 1 בנובמבר 2017, במסגרתם השיבה לטענות החברה, וחזרה על טענותיה לפיהן הבעלות בתוכנה מושא המחלוקת שלה היא, וכי החברה הייתה מנועה מלהעביר את מכשירי ה-ATM שלה לקרן התמר כל עוד התוכנה נותרה מותקנת עליהם.

בדיון קדם משפט שהתקיים ביום 7 במרץ 2018 הורה בית המשפט לצדדים להגיש דרישות נוספות לגילוי מסמכים ומענה לשאלונים, ככל שימצאו לנכון לעשות זאת, עד ליום 28 במרץ 2018. דיון קדם משפט נוסף נקבע ליום 16 ביולי 2018.

כן הורה בית המשפט למיתוג (בהחלטתו מיום 25 בפברואר 2018) להפקיד ערובה להוצאות החברה בסך 60 אלף ש"ח וזאת לא יאוחר מיום 28 במרץ 2018. ערובה זו הופקדה ביום 25 במרץ 2018.

בהתאם למדיניות המפורטת בביאור 10.ד.2. לדוח השנתי, בדוחות הכספיים לא נכללו הפרשות בגין ההליכים המשפטיים הנ"ל.

דוח ממשל תאגידי

ממשל תאגידי

תוכן עניינים:

עמוד

פרק א - ממשל תאגידי וביקורת	
1	הדירקטוריון וההנהלה
53	א. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
53	ב. שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה
53	2 עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים
פרק ב - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד ואופן ניהולם	
54	3 מבנה ההחזקות בחברה
54	4 מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי החברה ואופן ניהולם

פרק א' - ממשל תאגידי וביקורת

1. הדירקטוריון והנהלה:

א. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית:

- בדירקטוריון החברה מכהנים דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית במספר אשר מאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו בעיקר בקשר לאחריותו לבדיקת מצבה הכספי של החברה ולעריכת הדוחות הכספיים.
- בהתחשב בהיקף הפעילות הנוכחי של החברה, גודלה ומורכבות פעילותה, הדירקטוריון קבע כי המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בוועדת הביקורת יהיה שני דירקטורים. בהתאם לכך, במועד הדוח, מספר הדירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, בוועדת הביקורת, הינו שניים.
- לפרטים אודות הדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית והשכלתם - ראו סעיף 1.א. - פרק א' בפרק על ממשל תאגידי בדוח השנתי.

ב. שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה

- ביום 15 בפברואר 2018, הודיע מר עדי קפלן, לדירקטוריון, כי בכוונתו לסיים את כהונתו כיו"ר דירקטוריון וכדירקטור בחברה ובחברת מס"ב עד תום חודש אפריל 2018.
- ביום 24 באפריל 2018 נבחר מר שלמה ביסטרי, דירקטור של החברה, לשמש כיו"ר הדירקטוריון באופן זמני, חלף מר עדי קפלן, עד שיבחר יו"ר דירקטוריון קבוע.
- החברה נערכת לבחירת יו"ר דירקטוריון.
- ביום 14 במאי 2018 אישרה המפקחת על הבנקים את מינויו של מר אליק עציון כדירקטור של החברה ושל חברת מס"ב. מר אליק עציון משמש כמנהל אבטחת מידע בבנק הפועלים.

2. עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

לפירוט על עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים ראה ביאור 19 לדוח השנתי של החברה.

פרק ב' - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם הדירקטוריון והנהלה:

3. מבנה ההחזקות בחברה

מבנה ההחזקות בחברה הינו כדלקמן: בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") מחזיק בכ-42.2% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק הפועלים בע"מ (להלן: "בנק הפועלים") מחזיק בכ-34.5% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "בנק דיסקונט") מחזיק בכ-20% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה; והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") מחזיק בכ-3.3% מהון המניות המונפק והנפרע בחברה. לפרטים בדבר זכויות שונות בחברה השמורות לבנק מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק מזרחי"), ראה פרק ב' סעיף ג.2. לדוח הדירקטוריון. זכויות בעלי המניות בחברה קבועות במסמכי ההתאגדות של החברה.

יחד עם זאת, ובהתאם להוראות החוק להגברת התחרותיות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, התשע"ז-2017 (להלן: "חוק שטרונ"), נדרשים הבנקים המחזיקים למעלה מ-10% ממניות החברה, כמפורט לעיל (קרי – בנק לאומי, בנק הפועלים ובנק דיסקונט), למכור את מניותיהם בחברה, באופן ששיעור ההחזקה של כל אחד מהם לא יעלה על-10% מהון המניות המונפק של החברה, וזאת עד ליום 30 בינואר, 2021; בנוסף, מיום 1 ביוני, 2017, הורדמו אחזקות הבנקים המחזיקים למעלה מ-10% מהון המניות המונפק של החברה, קרי, הבנקים רשאים לעשות שימוש ב-10% מהזכויות הניהוליות שלהם בחברה (הזכות למנות דירקטורים והזכות להצביע באספות הכלליות של החברה). לפרטים אודות חוק שטרונ ראה פרק ב' סעיף א.1 בדוח הדירקטוריון בדוח השנתי ופרק ב' סעיף ג.10.ה. בדוח ממשל תאגידי בדוח השנתי.

הלוואה צמיתה

בשנת 1980 העביר בנק המזרחי טפחות בע"מ (להלן: "בנק המזרחי טפחות") את כל החזקותיו במניות החברה שהיו בבעלותו, שהיו לאותו מועד שיעור של 3.2% מהון החברה, לבעלי המניות האחרים בחברה. במקביל להעברת המניות, נקבע כי כל זכות הניתנת לבעלי המניות האחרים של החברה תינתן גם לבנק המזרחי טפחות באופן יחסי לאחזקותיו קודם העברת המניות.

הסכום שהושקע על ידי בנק המזרחי טפחות בהון כאמור, בוצע במקביל להשקעה שביצעו בעלי המניות האחרים של החברה. במועד העברת המניות כאמור, סווגו הסכומים שהושקעו ע"י בנק המזרחי טפחות ל"הלוואה צמיתה" המוצגת כחלק מההון העצמי של החברה.

הדיבידנד שחילקה החברה כאמור בביאור 15ג' לדוח השנתי, חולק גם לבנק המזרחי טפחות בהתאם לחלקו היחסי כאמור.

4. מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

החברה פועלת בהתאם לרישיון שניתן לה על ידי בנק ישראל, מכוח היותה תאגיד בנקאי שהוא חברת שירותים משותפת. ככזו, כפופה החברה, בין השאר, להוראות חוק הבנקאות (רישוי), להוראות פקודת הבנקאות, 1941, ולהוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל (למעט הוראות לגביהן ניתן פטור ספציפי מבנק ישראל). כמו כן, החברה מפקחת על ידי הפיקוח על מערכות התשלומים וסליקה בבנק ישראל מכוח היותה מפעילה של מערכות תשלומים מבוקרות בהתאם לחוק מערכות תשלומים. בנוסף, פועלת החברה בהתאם לפטור הממונה.

א. פטור בתנאים מאישור הסדר כובל שניתן על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים

לפרטים בדבר פטור מהסדר כובל ראה ביאור 7.ב. בתמצית הדוחות הכספיים וביאור 17.ג. בדוח השנתי.

ב. דרישות נוספות שהוטלו על החברה בידי רשות ההגבלים העסקיים

החברה ורשות ההגבלים העסקיים נמצאים במגעים מעת לעת בקשר עם בקשות ודרישות המועברות לחברה מרשות ההגבלים העסקיים, וזאת בקשר עם תנאי פטור הממונה, מתן פרשנות לתנאי החלטת הפטור וקביעת לוחות הזמנים לעמידת החברה בדרישות אלו.

ג. החלת הוראות הפיקוח על הבנקים על החברה

לפרטים בדבר החלת הוראות המפקח על הבנקים ראה פרק ב'-סעיף 10.ג. בפרק ממשל תאגידי בדוח השנתי.

ד. הכרזה על מערכות מסוימות בחברה כ"מערכות מבוקרות" לפי חוק מערכות תשלומים

לפרטים בדבר הכרזה על מערכות מסוימות בחברה כ"מערכות מבוקרות" ראה פרק ב'-סעיף 10.ד. בפרק ממשל תאגידי בדוח השנתי.

ה. החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות (להלן בסעיף זה: "החוק")

ביום 31 בינואר, 2017 פורסם החוק להגברת התחרות בשוק הבנקאות. עיקרי הוראות החוק העשויות להיות רלבנטיות לפעילות החברה הינן כדלקמן:

- החברה תוכל לתת שירותים לכל גורם ולא רק לתאגידים בנקאיים וללקוחותיהם בלבד.
- לא ישלט אדם בחברה ולא יחזיק יותר מ- 10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בה, ואולם נגיד בנק ישראל, בהסכמת שר האוצר או לפי הצעת שר האוצר, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות אחרות לעניין זה, לגבי כלל המחזיקים בחברה או לגבי סוג מסוים מהם, ובלבד ש: (א) הוראות אחרות כאמור לא יקבעו שיעור החזקה נמוך מ- 10%; (ב) החזיקו משתתפים (כהגדרת המונח "משתתף" בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008)⁸ במערכת התשלומים אותה מפעילה החברה מעל 75% מאמצעי השליטה בה, ייקבעו ההוראות באופן שיבטיח, ככל שניתן, כי כל עוד מחזיקים המשתתפים אמצעי שליטה בשיעור האמור, לא יחזיק כל סוג משתתפים מעל 50% מאמצעי השליטה בחברה.
- על מי ששלט או שהחזיק באמצעי שליטה בחברה בשיעור הגבוה מ- 10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה ערב יום התחילה (להלן: "המחזיקים המהותיים הקיימים"), למכור את אחזקותיו בחברה כך שלא יחזיק יותר מ- 10% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה, וזאת תוך תקופה שנקבעה בחוק (עד לחודש ינואר 2021) זכויות ההצבעה באסיפה הכללית והזכויות למינוי דירקטורים בגין החזקות המחזיקים המהותיים הקיימים בחברה, העולות על 10%, הורדמו החל מיום 1 ביוני 2017, כמפורט בסעיף 6 בפרק ממשל תאגידי בדוח השנתי.
- "בנקים בעלי היקף פעילות רחב" (כהגדרת מונח זה בחוק)⁹ לא יהיו רשאים לעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, ולא ישלטו או יחזיקו אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בעיסוקים כאמור. כפועל יוצא מכך, נדרשים בנק לאומי ובנק הפועלים למכור את אחזקותיהם בחברות כרטיסי האשראי שבבעלותם, כאשר בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בחוק, על מכירה זו להתבצע עד תום שלוש שנים מיום פרסום החוק, או, בהתקיים תנאים מסוימים שנקבעו לעניין זה, עד תום ארבע שנים מיום פרסום החוק.

⁸ "משתתף", במערכת תשלומים - מי שרשאי לתת או להעביר הוראות תשלום ישירות במערכת תשלומים והוא מוגדר כמשתתף על פי כללי המערכת (תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי האשראי)
⁹ נכון למועד זה, בנק לאומי ובנק הפועלים.

- כל עוד משתתפים במערכת הממשק¹⁰ שולטים או מחזיקים ב- 50% או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה, או לא פועלת מערכת מבוקרת נוספת המהווה ממשק בין מנפיק לבין סולק לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, יחולו על החברה ההוראות שלהלן, לעניין מינוי דירקטורים, כהונתם והפסקת כהונתם:
 - (א) לא ימנה משתתף במערכת הממשק יותר מדירקטור אחד בחברה;
 - (ב) רוב הדירקטורים בדירקטוריון החברה ימונו בידי האסיפה הכללית של החברה לפי הצעת הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36א לחוק הבנקאות (רישוי).
 - (ג) הוועדה האמורה תציע לאסיפה הכללית של החברה מועמדים לכהונת דירקטורים לשם מינויים כאמור לעיל, ועוד מועמד אחד נוסף לכל אחד מסוגי הכשירות שיש למנות.
 - (ד) בכל הדירקטורים שיוצעו לאסיפה הכללית של החברה על ידי הוועדה האמורה, יתקיימו התנאים הקבועים בסעיף 11ה(ב) לפקודת הבנקאות, 1941. בנוסף, על הדירקטורים שיוצעו על ידי הוועדה ואינם דירקטורים חיצוניים (אשר הוראות חוק החברות חלות עליהם) יחולו הוראות מסוימות מחוק החברות החלות על דירקטורים חיצוניים.
- ביום 25 באוקטובר, 2017, פרסמה הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי, תבחינים מדידים לבחינת ההצלחה בהגברת התחרות בשוק הבנקאות, בהתאם לנדרש על פי החוק. התבחינים יהיו את הבסיס לניתוח חצי שנתי ולדיווח שהוועדה תמסור לוועדת הכלכלה של הכנסת וצפויים לשמש את הוועדה בבואה להמליץ על צעדים לשיפור והגברת התחרות בשוק. הוועדה שמרה לעצמה את הזכות לשנות, להוסיף או להפחית תבחינים. נקבעו שורה של תבחינים כלליים. בין התבחינים הכלליים – תבחינים להסרת חסמי כניסה וחסמי מעבר לקוחות, תבחינים הבודקים כניסה של מתחרים חדשים ופעילות של הלקוחות, תבחינים להתפלגות נתחי השוק, הכמויות והמחירים, תבחינים הנוגעים לאמצעי תשלום.
- הדואר ולבנק ישראל, כאשר השירותים הספציפיים שינתנו לגופים שאינם תאגידים בנקאיים יקבעו ברישיון שניתן לחברה על ידי בנק ישראל מכוחו פועלת החברה.
- עוד כוללות המלצות הצוות מתווה לקידום הטמעת תקן ה- EMV. מתקיימים דיונים שוטפים עם בנק ישראל וגורמים פעילים אחרים בתחום כרטיסי החיוב על המלצות הדוח ועל אופן יישומם.

1. המלצות צוות עבודה בין חטיבתי בבנק ישראל להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב

לפרטים בדבר המלצות צוות עבודה בין חטיבתי בבנק ישראל להגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב ראה פרק ב'-סעיף 10.1. בפרק ממשל תאגידי בדוח השנתי.

2. צעדים לקידום הקמת מתג נוסף לביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב

- הוקם צוות בין חטיבתי, בהובלת הפיקוח על מערכות התשלומים במחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל. הצוות ערך בחינה מקיפה של כל החוליות בשרשרת ביצוע העסקה, בכללן המתג. באוגוסט 2015, פרסם הצוות דוח ביניים בנושא שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב, ואלה עיקרי המלצותיו:
- (א) להרחיב את הפעילות וההשתתפות במועצה הלאומית לתשלומים לעוד בעלי עניין רלוונטיים.
 - (ב) להקים ועדה לכרטיסי חיוב.
 - (ג) לאסדר את העקרונות והכללים לפיתוח פרוטוקול התקשורת ולשימוש בו.

¹⁰ "מערכת ממשק" – כהגדרתה בסעיף 15א לחוק מערכות תשלומים. דהיינו: "מערכת מבוקרת המהווה ממשק בין מנפיק לבין סולק לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, שפעלה ערב יום התחילה של חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017".

- (ד) ליישם את פרוטוקול התקשורת באופן מודולרי, כלומר באופן שיאפשר לבחור וליישם את שימושי המסוף בהתאם לצורכי המשתמשים.
- (ה) להבטיח שהמסופים יתמכו בריבוי אפליקציות ובעסקאות ללא מגע כדי לאפשר לשחקנים חדשים להיכנס וכדי לאפשר לפתח אמצעי תשלום מתקדמים ודרכי ניתוב נוספות.
- (ו) להקים ממשק סליקה מרכזי חדש לעסקאות במתג ה-ATM כדי לפשט את תהליך הסליקה, לצמצם את העלויות, ולהקל על שחקן חדש להצטרף למערכת.
- (ז) בנוסף, אין לדרוש לבצע עסקאות חיוב מיידי במתג ה-ATM.
- בחודש יולי 2016 פורסם הדוח הסופי של צוות עבודה בין חטיבתי בבנק ישראל בנושא הגברת התחרות בתחום כרטיסי חיוב - "שרשרת ביצוע עסקה בכרטיסי חיוב", במסגרתו המליץ הצוות הבין חטיבתי על ביצוע שורה של צעדים שמטרתם הסרת החסמים הקיימים ופתיחת השוק לתחרות ברכיבים שונים לאורך שרשרת ביצוע העסקה.
- בחודש דצמבר 2017 פנה בנק ישראל (חותם) לחברה בבקשה לבצע אפיון של פתרון מרכזי לביצוע תהליכי ההתחשבות וסליקה לעסקאות ה-ATM בהתאם לשלבים שפורטו בפניה. החברה מצויה בהתדיינות עם בנק ישראל בנוגע לדרישה זו.

ח. ועדת כרטיסי חיוב

- בהמשך להמלצות דוח ביניים בנושא שרשרת ביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב, הקים בנק ישראל, בחודש נובמבר 2015, את ועדת כרטיסי חיוב, בראשות מנהלת יחידת הפיקוח על מערכות תשלומים בבנק ובהשתתפות גופים שונים הפועלים בשוק כרטיסי החיוב (חברות כרטיסי האשראי, חברות ניכיון, יצרנים, מפיצים, איגוד הבנקים ונציגי ויזה ומסטרקארד). מטרת הוועדה להסדיר ולהגדיר את העקרונות לפעילות וכללי הביצוע של העסקאות במערכת כרטיסי החיוב המקומית על גבי מתג כרטיסי החיוב (הקריטריונים ותנאי הגישה למתג כרטיסי החיוב, העקרונות והכללים לפיתוח פרוטוקול התקשורת והשימוש בו, יישום מודולרי של פרוטוקול התקשורת, מעקב אחר יישום הקריטריונים והכללים ובחינת האפקטיביות שלהם).
- ביוני 2016 פרסמה הוועדה עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרוטוקול התקשורת לביצוע עסקה בכרטיסי חיוב ולשימוש בו (להלן: "מסמך העקרונות"), ולהלן עקרונותיו:
- (א) תוקם ועדה מקצועית לצורך קבלת החלטות הנוגעות לאופן יישומן של החלטות המדיניות (הועדה תכלול: סולקים, מנפיקים, מעבדים ומתגים שפועלים בישראל).
- (ב) החלטות מדיניות לעניין תוכן הפרוטוקול יתקבלו במסגרת הוועדה לכרטיסי חיוב.
- (ג) הפרוטוקול יהיה נגיש למשתתפי המערכת.
- (ד) השימוש בפרוטוקול יהיה בהתאם לצרכים העסקיים והטכנולוגיים של כל בעל עניין.
- (ה) יאומצו תקנים בין-לאומיים או תקנים תאימות מולם.
- (ו) הפרוטוקול יהיה מודולרי.
- (ז) יקבע אפיון מרכזי אחיד של הפרוטוקול שיאפשר מעבר קל בין השחקנים בכל מקטע לאורך שרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב.
- (ח) מובאות המלצות לצעדים נלווים ליישום העקרונות שמטרתן להקל על כניסת שחקנים חדשים לשרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב.
- כמו כן, בחודש יולי 2016 פרסם בנק ישראל מסמך המציג את תנאי הגישה למערכות התשלומים המבוקרות. תנאי הגישה למערכות יוצרים את המסגרת שדרכה יוכלו "שחקנים חדשים" להתחבר אליהן ולפעול באמצעותן, תוך הגברת התחרות בתחום שירותי התשלום בישראל.

במאי 2017 פרסם בנק ישראל מסמך – רכיבי החובה והרשות בפרוטוקול. מסמך זה מתווה את המדיניות ליישום פרוטוקול ה-EMV, בשוק כרטיסי החיוב.

ט. דוח הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים בישראל

בהמשך להמלצות הוועדה הבין-משרדית לאמצעי תשלום מתקדמים, בראשות מנהלת המחלקה לחשבות ולמערכות תשלומים בבנק ישראל, כפי שהוקמה בחודש מרץ 2014, במטרה להסדיר את תחום אמצעי התשלום המתקדמים, בחודש יוני 2017 פרסם הדוח הסופי בעניין זה (להלן בסעיף זה: "הדוח").

להלן יובאו עיקרי הדוח:

- (א) להקים תשתית סליקה מרכזית ותשתית תקשורת לאומית מאובטחת לביצוע תשלומים באמצעים מתקדמים;
 - (ב) לגבש תזכיר חוק לאסדרת שירותי תשלום, חשבון תשלום ושירותי סליקה והנפקה;
 - (ג) להתאים את התשתית המשפטית הקיימת לפעילות באמצעי התשלום המתקדמים;
 - (ד) לקדם במסופים תשתית שתאפשר לבצע עסקאות ללא מגע (Contactless);
 - (ה) ליעל את שרשרת ביצוע עסקה של הוראת חיוב דיגיטלית;
 - (ו) לקדם חינוך צרכני ויצירת אמון של הצרכנים באמצעי תשלום מתקדמים.
- נכון למועד הדוח פורסמה טיוטת הצעת חוק חוזה שירותי תשלום העוסק באסדרת היחסים החוזיים במסגרת מתן שירותי תשלום. במקביל צוות המשנה ימשיך בעבודה על תזכיר חוק העוסק בהיבטי הרישוי והפיקוח.

י. טיוטת הצעת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018

בחודש מרץ 2016, הוקמה תת-הוועדה לאסדרת שירותי תשלום בראשות מנהלת יחידת הפיקוח על מערכות התשלומים בבנק ישראל, במטרה לגבש תזכיר חוק לאסדרת שירותי התשלום (להלן בסעיף זה: "הוועדה"). בחודש נובמבר 2016 פרסמה הוועדה מסמך עקרונות לאסדרת שירותי התשלום.

בהמשך לכך, ועל בסיס מסמך העקרונות שגובש כאמור, ביום 23 ביולי 2017, פרסם תזכיר חוק שירותי תשלום, התשע"ז-2017, ובחודש מרץ 2018 פרסמה טיוטת הצעת חוק חוזה שירותי תשלום, התשע"ח-2018 (להלן בסעיף זה: "הצעת החוק").

הצעת החוק מבקשת לבטל את חוק כרטיסי חיוב והיא נועדה להסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות: (1) בין מנפיק אמצעי תשלום ("אמצעי תשלום", חפץ או תהליך מוסכם שנועד לשם ביצוע של עסקת תשלום), או בין מנהל חשבון תשלום, לבין המשלם; (2) בין מי שנותן שירותי סליקה של עסקאות תשלום או בין מנהל חשבון תשלום, לבין המוטב (מקבל התשלום). כמו כן, תזכיר החוק מבקש לקבוע הוראות כלליות לעניין ביצוע הוראות תשלום והסדרי האחריות הנוגעים להן.

עיקרי הצעת החוק הינם כדלקמן:

(א) חוזה שירותי תשלום

הצעת החוק קובעת כי חוזה לשירותי תשלום יכול לכלול שלושה שירותים: (1) התחייבות כלפי משלם לספק לו אמצעי תשלום ולבצע עסקת תשלום שבוצעה באמצעותו; (2) התחייבות כלפי מוטב לקבל ולעבד עסקת תשלום שבסופה מבוצע תשלום למוטב; ו- (3) התחייבות כלפי לקוח לנהל עבורו חשבון תשלום. כמו, חוזה שירותי תשלום יכול להיות לעסקת תשלום בודדת או כחוזה מסגרת לכמה עסקאות תשלום.

(ב) חוזה בין נותן שירותי תשלום למשלם לבין משלם

מוצע לקבוע הוראות בדבר כריתת חוזה שירותי תשלום, קיומו וסיומו. הוראות הצעת החוק מבקשות לקבוע את התנאים לכריתת החוזה לרבות לעניין זכות העיון וקבלת הסכמת הלקוח, המועד בו חיובי הצדדים נכנסים לתוקף, הוראות לעניין סיום החוזה והוראות לעניין הפרדה צורנית בחוזה התקשרות בין שירותי תשלום לשירותים אחרים שאינם חלק משירותי התשלום, ככול שאלו ניתנים על ידי נותן שירותי התשלום.

(ג) איסור הטעיה

מוצע לקבוע איסור הטעיה על ידי נותן שירותי תשלום למשלם, וכן להטיל עליו חובות גילוי בכל עניין מהותי הנוגע לשירות הניתן על ידו. עניינים מהותיים בעסקה הינם, בין היתר, זהות נותן שירותי התשלום, המהות והטיב של השירות, מועדים הנוגעים למתן השירות וכדומה.

(ד) אחריות לשימוש לרעה

מוצע להסדיר את אחריות נותן שירותי תשלום לשימוש לרעה שנעשה באמצעי תשלום והסרת אחריות הלקוח לאחר מסירת הודעה לנותן שירותי תשלום.

(ה) עסקאות תשלום שיש בהן הבטחת תשלום

מוצע להסדיר הוראות לעניין עסקאות תשלום שיש בהן הבטחת תשלום. נקבע עיקרון כללי כי משלם יכול לבטל את הוראת התשלום שנתן עד למועד שכבר בוצעה, לרבות זמן ההכנה לביצוע ובהתאם להוראות אחרות שחלות עליו. עם זאת, בעסקאות תשלום שיש בהן הבטחת תשלום, מוצע לקבוע כלל שונה, שמגביל את האפשרות לבטל הוראת תשלום וזאת בכדי לא לפגוע במודל העסקי של אמצעי תשלום אלו, ובדומה להגבלה הקבועה היום בחוק כרטיסי חיוב. מוצע לאפשר ללקוח להפסיק הוראת תשלום עתידית, שכבר ניתנה, כשהנכס לא סופק ובשל חדלות פירעון של המוטב.

(ו) הרשאות לחיוב חשבון או אמצעי תשלום

מוצע לקבוע פרק העוסק בהרשאות לחיוב חשבון או אמצעי תשלום, בחריגה מהרשאה כאמור ובביטול או שינוי הרשאה או הוראת תשלום על ידי לקוח.

כן מוצע לקבוע כי נותן שירותי תשלום יאפשר למשלם להגיש בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון תשלום או אמצעי תשלום. בקשת הרשאה תעמוד בתנאים הבאים: (1) המוטב או נותן שירותי התשלום זיהה את המשלם וקיבל את הסכמתו המפורשת; (2) הוקמה הבקשה באמצעות מוטב, יקבל נותן שירותי התשלום תיעוד של הסכמת המשלם והליך הזיהוי; (3) הבקשה תאפשר למשלם להגביל את תקרת סכום החיוב ולקבוע את מועד פקיעת תוקף ההרשאה; (4) נותן שירותי תשלום למשלם יידע את המשלם על זכותו להודיע על ביטול חיוב או ביטול הרשאה, ועל הדרך לבטלם.

(ז) קיום החוזה

מוצע לקבוע הוראות לעניין האפשרות של הלקוח לקבוע סכום מירבי לעסקת תשלום באמצעי תשלום, וכן הוראות לעניין חסימת אמצעי תשלום ולעניין סירוב לביצוע הוראת תשלום.

(ח) הוראות לגבי חוזה שבין נותן שירותי תשלום למוטב

מוצע להחיל בשינויים, את ההוראות הרלוונטיות לעיל, העוסקות ביחסים החוזיים שבין נותן שירותי תשלום למשלם לבין המשלם, על היחסים החוזיים שבין נותן שירותי תשלום למוטב לבין המוטב. כמו כן, הפרק עוסק בהגבלת האפשרות של נותן שירותי תשלום למוטב לחייב את המוטב בגין הכחשות עסקה של הלקוח.

(ט) ביצוע הוראות תשלום

מוצע להסדיר את הנושא של ביצוע הוראות תשלום, בין היתר את לוחות זמנים בביצוע הוראות תשלום: מועד קבלת הוראת התשלום, מועד חיוב חשבון של המשלם, המועד לביצוע העברת התשלום בחשבון תשלום והוראות לעניין חישוב ימי הערך.

(י) הוראות כלליות

מוצע לקבוע הוראות כלליות הנוגעות לביצוע הוראות תשלום, ביניהן: הוראות לעניין אופן ניכוי העמלה עבור שירות התשלום (איסור דיספוזיטיבי לניכוי עמלה); הוראות הנוגעות לזיהוי המוטב, ולאחריות נותן שירות התשלום בגין ביצוע שגוי של הוראת התשלום מקום שסופק קוד זיהוי ייחודי שגוי; הסדר אחריות של נותני שירות התשלום בגין ביצוע העברות תשלום.

בנוסף להסדר חלוקת האחריות מוצע לקבוע כי כל נותן שירות תשלום יהיה חייב לפצות או לשפות את לקוחו בין חיוב או הוצאה אשר הוציא בשל פגם בביצוע הוראת התשלום או העברתה, לצד זכות חזרה שקיימת לנותני שירותי התשלום בינם לבין עצמם. סעיף זה מבטיח שכל לקוח יכול לפנות לנותן שירות התשלום שלו, עמו התקשר ואותו הוא מכיר.

(יא) עונשין

הצעת החוק קובעת פרק עונשין, בדומה לעבירות הקיימות היום בחוק כרטיסי חיוב, ופרק של עיצום כספי, אשר יוטל על כל גוף מפקח, על ידי הרשות המפקחת עליו.

(יב) ביטול חוק כרטיסי חיוב

הצעת החוק מציעה לבטל את חוק כרטיסי חיוב. לפי הצעת החוק, הוראות החוק לא יחולו על אלה: (1) עסקאות תשלום מבוססות נייר, לרבות מזומן, למעט לגבי מזומן שהופקד לחשבון תשלום או שנמשך מחשבון תשלום; (2) העברות מחשבון תשלום או לחשבון תשלום לצורך קבלת שירות פיננסי שאינו שירות תשלום, הניתן על ידי אותו נותן שירותי תשלום ולאותו לקוח; (3) בנק ישראל; (4) מערכת תשלומים שהוכרזה לפי חוק מערכות תשלומים; ו- (5) עסקאות תשלום בין נותני שירותי תשלום עבור חשבונות התשלום שלהם עצמם.

יא. רגולציה נוספת

- בחודש יוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה להטמעת השימוש בתקן האבטחה EMV, הן בצד ההנפקה והן בצד הסליקה. בהוראה, ובהנחיות הפיקוח על הבנקים שניתנו בהמשך, ישנה התייחסות, בין היתר, ללוחות הזמנים להנפקת כרטיסים תומכי תקן EMV ולחיבור מסופים התומכים בתקן וכן לכניסתו לתוקף של מנגנון הסטת האחריות מהמנפיק לסולק. בחודש יולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר עדכון להוראה מספר 472 לפיו חיבור מסוף שטרם השלים הסמכת תוכנה יבוצע בכפוף לקבלת התחייבות היצרן או המפיץ של המסוף להשלמת שדרוג התוכנה בבית העסק לעבודה בתקן EMV תוך 12 חודשים ממועד החיבור, וניתנו הקלות לחיבור מסופים חדשים למערכת הישנה במספר מקרים. בנוסף, תחולת מנגנון הסטת האחריות נדחתה ליום 1 בינואר 2019.
- ביום 6 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא הדירקטוריון. בעדכון ההוראה שולבו שינויים שמטרתם לאפשר לדירקטוריון לשים בעבודתו דגש על הנושאים המהותיים ביותר לארגון ולהקצות להם זמן רב יותר בדיוניו. בין היתר, על ידי מתן אפשרות להאציל חלק מההחלטות לוועדות הדירקטוריון. שינויים מרכזיים נוספים ששולבו כוללים את צמצום מספר הדירקטורים המקסימלי היכולים לכהן בחברה, דרישה לקביעת מדיניות לגבי משך הכהונה המקסימלי ליושב ראש הדירקטוריון, הרחבת ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והעלאת אחוז הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי ודרישה לשילוב דירקטור אחד לפחות שהינו בעל ניסיון מוכח בתחומי טכנולוגיית המידע.
- לעניין תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה ובתקופה שלפני יישומם, ראה ביאור 2 לדוח הכספי השנתי.

יב. המלצות הוועדה לצמצום השימוש במזומן

ביום 22 באוקטובר 2014 אישרה הממשלה את המלצות הוועדה לצמצום השימוש במזומן במשק הישראלי (להלן: "ועדת לוקר"). הצוות הבינמשרדי שהוקם לעניין זה, גיבש מתווה מדיניות לצמצום והגבלת השימוש במזומן כאמצעי תשלום, כאשר עיקר מטרתו הינה המלחמה בהון השחור, בפשיעה הכלכלית ובהלבנת ההון. מסקנות ועדת לוקר שימשו בסיס לגיבושה של הצעת חוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ה – 2015. בחודש מרץ, 2018, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018 (להלן בסעיף זה: "החוק").

בחוק, המתבסס על המלצות "ועדת לוקר", נקבע כי מעל לסכומים מסוימים ייאסר לתת ולקבל תשלום במזומן, וזאת במגוון רחב של פעולות כספיות. המגבלות על שימוש במזומן ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר, 2019, והמגבלות על שימוש בשיקים ביום 1 ביולי, 2019. על פי החוק, המגבלות על שימוש במזומן תהיינה כדלקמן: שימוש במזומן בעסקאות - בכל עסקה שערכה עולה על 11,000 ש"ח (אם מדובר במי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, לרבות מוסד ללא כוונת רווח (להלן: "עוסק")) או 50,000 ש"ח (אם מדובר במי שאינו עוסק), ייאסר תשלום התמורה במזומן גם אם התשלום במזומן הוא רק של חלק מהסכום.

שימוש במזומן כשכר עבודה, תרומה, מתנה או הלוואה - בכל תשלום שכר עבודה, מתן תרומה, הענקת מתנה או מתן הלוואה, שערכו עולה על 11,000 ש"ח (אם לשני הצדדים אין קרבה משפחתית) או 50,000 ש"ח (אם לשני הצדדים יש קרבה משפחתית), תשלום במזומן יהיה אסור אפילו במקרים בהם רק חלק מהסכום במזומן. הגבלות על שימוש בשיקים - אסור יהיה לתת "שיק פתוח" או שיק "מוסב על החלק". כמו כן, לבנק יהיה אסור לפרוע שיק ללא ששם הנפרע נקוב בו ("שיק פתוח"), או שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם הוא הוסב יותר מפעם אחת או אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב.

החל מיום 1 בינואר 2020, יהיה רשאי שר האוצר לקבוע, בצו, בהסכמת שר המשפטים ונגיד בנק ישראל ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את הסכומים האמורים במזומן מ-8,000 ש"ח ל-6,000 ש"ח (לגבי עוסקים), ומ-25,000 ש"ח ל-15,000 ש"ח (לגבי מי שאינו עוסק). לפי החוק, על עוסק שיפר את המגבלות על מזומן או שיקים יוטלו עיצומים כספיים, ועל מי שאינו עוסק שיפר את אותן המגבלות יוטלו קנסות פליליים (עם כוונה להפוך אותם לקנסות מנהליים). כדי לאפשר את אכיפת המגבלות המוצעות, יוקם מערך של מפקחים שיוקנו להם סמכויות שונות של פיקוח ואכיפה.

שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

למהלך הרגולטורי להקטנת השימוש במזומן עשויות להיות השפעות שונות על שוק הסליקה וההנפקה של כרטיסי החיוב: צמצום השימוש במזומן יחייב את ציבור הצרכנים להשתמש באמצעי תשלום חליפיים. בהתאם, צפויה עלייה בהיקף השימוש בכרטיסי חיוב. אולם, קיימת שאלה פתוחה ביחס להיקף העלייה, שכן, מגוון אמצעי התשלום המתקדמים העומדים לרשות הצרכנים גדל בהתמדה. חלק מפתרונות התשלום המתקדמים כאמור, מתחרים באופן ישיר מול אמצעי תשלום בכרטיס חיוב.

סעיף זה לעיל, כולל גם מידע צופה פני עתיד. העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה והוראות רגולציה שונות החלות על החברה והכל כפי שידועים לחברה במועד הדוח. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר, עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל, מידת עוצמתם, היקפם, משך התרחשותם ויכולת החברה להתמודד עמם.